

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LIEPA — JULY 21, 1980

NR. 169

LKB KRONIKA NR. 41

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

1979 m. spalio 4 d. pavaduotojas Vanagas sukvietė į rajono vykdomąjį komitetą viso rajono parapijos komitetus ir jiems išdėstė tokius reikalavimus:

pinigus iš tikinčiųjų gal rinkti tik komitetams;
neleisti vaikų prie altoriaus;
kunigams negalima kalėdoti;
negalima mokyti vaikų tikėjimo tiesių;

praneškite apie atlaides ir rekolokijas, kokie dalyvaus kunigai

Ši pavaduotojo šneka iššaukė žmonėse pasipriešinimą ir jie pradėjo replikuoti. Vanagas įsikarščiavęs net šūktelejo: „Baikite tas kalbas!“

Kapčiamiesčiui Vanagas vėl prikišo, kad nesurašytas bažnytinis inventorių ir nesudaryta sutartis. Kapčiamiestis niekuomet neprašo leidimo atlaidams. Jis stebėjosi Kapčiamiesčio parapijiečių laikysena ir sakė: „Kai senose kapinėse kažkas nuvertė du paminklus, tai tuoj atsirado daugybė parašų ir pasiuntė pareikimą net į ministeriją, o kai reikia užpildyti sutartį blankus ir pasirašyti 20 asmenų, tai nėra kaml!“

1979 m. spalio 18 d. kun. Plioraitis buvo iškvietas į rajoną. Vanagas ragino greičiau sudaryti „sutartį“, pranešinėti apie vykstančius atlaides, priekaitavo, kad kun. Plioraitis birželio mėnesį prie Paveisninkų bažnyčios pašventinęs kryžius, pastatytą be valdžios leidimo. Kun. Plioraitis replikavo, kad per sovietinės valdžios valdymo laikotarpį negirdėta, kad kam nors būtų buvęs duotas panašus leidimas.

Vanago nuomone, dabartinė bažnyčios padėtis yra normali, beveik visi kunigai ir tikintieji patenkinti, tik vienas kitas yra išsišokėlis, bet šitie išsišokėliai patį kunigų ir tikinčiųjų bus sutrypti ir būsimi tvarka.

Kučiučiai. 1978 m. rugsėjo 18 d. 23 val. į Kučiučių bažnyčią įsibrovė piktadariai. Klebonas vidurnaktį pajūtes, kad kažkas viš lubų vaikšto, telefonui iškvietė kaimeynus ir apie 30 žmonių apsupo bažnyčią. Iškvies-

ta milicija ištraukė iš palėpės du nusikaltėlius. Tai buvo pilnametėčiai komjaunuoliai — apylinkės pirmininko sūnus Kostas Kočiūnas ir Rimas Sirutis. Jie sakėsi ieškoję bažnyčios rūsyje „banditų ginklų ir radio siųstuvo“.

Pirmas teismo posėdis įvyko 1978 m. gruodžio 15 d. Byla buvo taip akivaizdžiai blogai paruošta, kad teisėjas buvo priverstas ją atidėti.

Antras teismo posėdis įvyko kovo 21 d. Druskininkuose. Teisėjas Burokas; žmonių prisirinko apie 300. Teisme paaiškėjo, kad dinge kaltininkų pirminiai parodymai, pirmasis milicijos surašytas aktas, kai kurių liudininkų apklausos protokolai. Bylos lapuose daug ištaisymų. Teismas vėl buvo atidėtas.

1979 m. gegužės 29 d. Druskininkuose įvyko trečias teismo posėdis. Teismas Rimui Siručiiui paskyrė pusantrų metų bausmę, ją atliekant laisvose stovybose, o Kestui Kočiūnui — pusantrų metų griežto režimo lageryje. Sugadinti bažnyčios daiktai buvo įvertinti tik 40 rub. ir teismas šio klausimo net nemagrinojo. Iš tikrųjų bažnyčiai buvo padaryta apie 500 rub. nuostolio.

Šitaip „sovietinis teisingumas“ baudžia komjaunuolius. Galima su šia byla palyginti katalikų teismus už spaudą, — štai, tada jokie protokolai nedingsta ir niekada pelės neapgraužia bylos lapų.

Žalioji (Vilkaviškio raj.) 1979 m. spalio 24 d. Vilkaviškio raj. VK pirmininko pavaduotojas Urbonas graudeno Kazimierą Bubnaitienę, kad nebūtų laikomos pamaldos Žaliosios parapijos kapinėse. Jei pamaldos bus laikomos, Bubnaitienė būsimi perduota atitinkamiems organams. Moteris tvirtai laikėsi savo: „Atiduokite mums bažnyčią ir mes kapinėse nesimelsime!“

Prienai. 1979 m. lapkričio 17 d. ant Kvietinio kalno prieškiai vėl pastatė kryžius su užrašais: „Tik meile ir auka bus išgelbėta tauta“. Gruodžio 4 d. vakare bedieviai, vadovaujami Prienu m. VK pirmininko Kučinskio kryžių nugriovė ir kažkur išvežė. (Pabaiga)

Pasitraukęs Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas lordas Killanin ir naujasis pirm., ispanas biznismis, buvęs Ispanijos ambasadorius Maskvoje, Juan Antonio Samaranch.

Kissingerio klausimai Carterio vyriausybei

Pablogėjo santykiai su draugais ir priešais

Detroitas. — Respublikonų konvencijoje nemaža dėmesį sukėlė buvusio valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio kalba apie Amerikos užsienio politiką.

Kissingeris pradėjo sakdamas, kad „mes šia sūjome užbaigti plaukimą pavandeniu, susimaišymą, atsitraukimą ir silpnumą savo užsienio politikoje. Mes susirinkome pasiūlyti amerikiečiams naują jėgos ir principų, saugumo ir taikos, pažangos ir vilties politiką“.

Kissingeris nurodė, kad „Carterio vyriausybė sugebėjo atlikti nepaprastą uždavinį: vienu ir tuo pačiu metu pasiekė blogiausių santykių su savo sąjungininkais ir kartu — blogiausių santykių su savo priešininkais. Kaip turį užsienio vadai žiūrėti į tokia politiką, kuri pradžioje siūlo demilitarizuoti Indijos vandenyną, o dabar siekia bazų visuose jo kampuose? Kaip jie turi žiūrėti: pirmą siūlem sąjungininkams neutroninių bombų ir vėliau jas atsaukėm, žadėjom 1976 m. sumažinti gynybos biudžetą, atidėjom visas strategines programas arba jas nutraukėm, o dabar žaidžia-“

me su skaitlinėm, dedamies, kad gynyba didinama. Anksčiau vaidinom Iraną pastovumo sala, o vėliau, kai Iranas slydo į priešikumą, nieko nedarėm. Politika, kuri pirmą sumažino mūsų pajėgumą, o vėliau išplėtė mūsų įsipareigojimus. Politika, kuri juokėsi, jog Persų įlankoje po licininko nereikia, o vėliau išplėtė mūsų gynybos įsipareigojimus visoje srityje. Politika, kuri pirmą sovietų kovos brigadą Kuboje, stovėjo nušaliai, kada Kubos kareiviai su sovietų karininkais įsikūjojo Etiopijoje, o paskui buvo „sukrėsta“ sovietų invazijos Afganistane, 20 mėnesių po to, kai komunistų perversmas ten buvo visiškai ignoruotas?

Sustabdė jaunų vyrų registravimą

Philadelphia. — Trys federalinio teismo teisėjai nusprendė, kad vyriausybės įsakymas registruoti karinei prievolei jaunas vyrus yra nekonstitucinis, nes jis ignoruoja jaunas moteris. Todėl šis įsakymas sustabdomas ir pirmadienį registravimas negali būti pradėtas. Vyriausybė tuoj kreipėsi į Aukščiausią Teismą, kad jis leistų pradėti registraciją iki padarys sprendimą dėl registravimo legalumo.

Teisėjų sprendime sakoma, kad reguliarioje kariuomenėje vis didesnį vaidmenį vaidina moterys, o šioje registracijoje jos izoliuojamos, kas diskriminuoja moteris. Iš kitos pusės, diskriminuoja vyrai, nes registracija liečia tik juos.

Atidarė olimpiadą

Moskva. — Šeštadienį sovietų prezidentas Brežnevas paskelbė, kad olimpiniai žaidimai atidaryti. Penktadienį buvo uždegta olimpinė liepsna, kurią paskutinė nešė Marina Koševaja, pasižymėjusi sovietų plaukikė.

Pasitraukęs iš pareigų Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas airis lordas Killanin pareiškė, jog prezidentas Carteris nemokėjo organizuoti žaidynių boikoto. Jis, atrodo, nesupranta, kaip tvarkosi tarptautinis sportas, pasakė Killanin. Jis manęs, kad Maskvon suvažiuos apie 50 valstybių sportininkai, o suvažiuo 81. Killaninas pasakė, kad jis už kelių mėnesių galės pasakyti, ar boikotas pasisekė ar ne.

(Bus daugiau)

Reikalauja amnestijos

Buvęs ukrainiečių žmogaus teisių gynbos sąjūdžio narys, raudonosios armijos generolas Piotr Grigorenko, paragino šių metų rudenį Madride susirenkančią tarptautinę konferenciją Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais pareikalauti, kad sovietų valdžia paskelbtų amnestiją visiems dabar kalinamiems Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymui remti visuomeninių grupių nariams. Madrido konferencija, pažymėjo Grigorenko kalbėdamas Hagėje, turėtų taip pat iškilmingai paskelbti kiekvieno piliečio teisę imtis akcijos prieš Helsinkio susitarimų pažeidimus. Yra būtina iškelti faktą, kad sovietų valdžia nesilaiko savo prisiemtų įsipareigojimų žmogaus teisių apsaugojimo srityje. Pirmą neįgyvendinus Helsinkio susitarimų, pažymėjo Grigorenko, negali būti kalbos apie saugumą ir bendradarbiavimą Europoje. Piotr Grigorenko, prieš išvykdamas į Vakarus 1977-ais metais, pats dalyvavo ukrainiečių Helsinkio grupės veikloje. Jis su paskaitomis dabar lankosi Vakarų Europos kraštuose.

Teherano gatvėse šaudė nusikaltėlius

Teheranas. — Irano ajatola Khalkhali, vadinamas „koriku“, įvedė mirties bausmės vykdymą pačiose miestų gatvėse, kad praiviai pasimokyty. Taip Teherano miesto centre buvo sušaudyti septyni vyrai ir viena moteris už prostituciją ir kitus moralinius nusikaltimus.

Irano parlamentas išrinko šešis atstovus į aukščiausią valstybės organą. Prižiūrėtojų Tarybą. Kitus šešis tos tarybos narius paskyrė ajatola Khomeinis. Taryba saugos, kad būtų laikomasi naujos islamo konstitucijos ir tvirtins naujus įstatymus.

Prancūzijoje sulmti trys arabai: siras, libanietis ir palestinietis, kurie bandė nužauti buvusį Irano premjerą Bachtiarą. Puolime nužauta viena tam pačiam name gyvenusi moteris ir vienas prancūzas policininkas. Du policininkai ir vienas užpuolikas sužeisti. Prancūzija dar sustiprino Bachtiaro apsaugą. Buvęs premjeras pareiškė spaudai, kad nežiūrint, kas bandė jį nužudyti, užpuolikai buvo nusamdyti revoliucinės Irano valdžios.

Lankėsi Anglijoje

Roma. — Vengrijos katalikų Bažnyčios primas kard. Leka, Canterbury anglikonų arkivyskupo dr. Runcie kvietimu, liepos pirmą savaitę lankėsi Anglijoje. Kardinalas Leka Canterbury katedroje aukėjo šventas Mišias, tuo būdu pagerbdamas šioje katedroje 1170 metais karaliaus Henriko II-ojo įsakymu nužudytą šventą Tomą Beckett. Šis anglų šventasis yra labai gerbiamas Vengrijoje, nes Henriko II-ojo podukra Margarita buvo ištėkėjusi už Vengrijos karaliaus Bela.

Viceprezidentas Mondale pradėjo vizitą Afrikos valstybėse. Jis jau aplankė Senegalą, kur susitiko ne tik su vyriausybės nariais, bet ir su opozicijos vadais. Po to jis išvyko į Nigerį.

— Irano valstybinė naftos bendrovė paskelbė, kad kurių rūšių naftos kainų sumažinimą.

Sprogimas sovietų bakterijų gamykloje

Sverdlovskė žuvo daugiau 1,000 žmonių

Paryžius. — Paryžiuje leidžiamas rusų kalba išėivių laikraštis „Ruskaja Mysl“ paskelbė išsamų raportą apie Sovietų Sąjungoje 1979 metais įvykusį bakteriologinį incidentą. Straipsnis pasirodė liepos 3 d. Jame gan smulkmeniškai aprašomas sprogimas karinėje laboratorijoje, kuri gamino bakteriologinius ginklus. Šis įvykis jau buvo sukęs Washingtone susirūpinimą, kad Sovietų Sąjunga lauzo sutartį, kuri draudžia gaminti bakteriologinius ginklus. Valstybės departamentas šiemet kovo mėnesį skelbė, kad šimtai gyventojų galėjo žūti nuo galvijų „antrax“ ligos, kuria gali užsikrėsti ir žmonės. Buvę kalbama apie epidemiją, kuri kilo po nelaimingo atsitikimo biologinių ginklų fabrike. Atsakydamas į valstybės departamento paklausimus, sovietų vyriausybė paskelbė, kad tiesa, buvo prasidėjusi galvijų epidemija, kuri palietė ir žmones. Amerikos mokslininkai abejojo šia istorija, o dabar rusų emigrantų spauda tas abejones patvirtino.

Pagal Paryžiaus straipsnį, sprogimas įvyko Sverdlovskės baldinijos 4 ar 6 dienomis. Kariniame rajone, kuris pažymėtas „Nr. 19“ ir kuris stovi pietiniame Sverdlovsko priemiestyje, įvyko sprogimas. Tik stebuklas, rašo laikraštis, kad žuvo tiek mažai žmonių — apie 1,000. Tuo metu pūtė smarkus vėjas ir nunešė iš laboratorijos išsiveržusį dujų debesį į pietryčius, į Kašino miestelį, kuris yra apie 18 mylių nuo Sverdlovsko. Daugiausia mirimų ir įvyko Kašine. Pačioje karinėje laboratorijoje žuvo apie 12 moks-

lininkų, daugiausia atsargos karininkų. Greta esančiame plytų fabrike žuvo ištisa pamaina darbininkų.

Pagal paskelbtą raportą, keli šimtai mirė per pirmąsias po sprogimo dienas, o vėliau nuodai pareikalavo kasdien po 30–40 gyvybių iki gegužės mėn. vidurio.

Valdžia tuoj pradėjo skiepyti nežinomais skiepais apylinkės gyventojus, ypač pietiniame Čkalovo priemiestyje. Buvo įskiepyta keli šimtai tūkstančių, tačiau mirimų buvo ir tarp įskiepytų. Kai ištirpo sniegas, miesto gyventojai buvo verčiami valyti gatves, prie Kašino buvo nukastas dideliame plote žemės paviršius ir nežinia kur išvežtas. Kašine keliai ir gatvės buvo išpiltos smalia, kas, paprastai, nedaroma mažuose provincijos kaimuose.

Straipsnyje smulkiai suminėtos gatvės ir vietovės, kas rodo, jog autorius, galimas daiktas, yra vietinis gyventojas, susipažinęs su apylinkėmis. Straipsnyje paneigiama oficiali valdžios versija. Maskva skelbė, kad epidemija prasidėjusi nuo nesveikų galvijų mėšos. Tačiau šitokia epidemija pasireiškia vidurių sutrikimais. Sverdlovsko epidemija palietė plaučius, kvėpavimo organus. Be to, apylinkėje niekas negirdėjo apie joks galvijų ligas.

Lenkijoj streikai

Varšuva. — Praėjusią savaitį Liubline streikavo transporto darbininkai. Lenkijos spauda apie darbininkų reikalavimus nieko neskelbė, tačiau komunistų partijos politinis biuras įspėjo darbininkus neužmiršti, kad streikai „gali sukelti mūsų draugų rūpestį“. Tuo lenkams primenami Čekoslovakijos įvykiai 1968 m.

Indijos satelitas

New Delhi. — Indija penktadienį pasiuntė į erdvę savo pirmą erdvės satelitą. Dėl orbitoje skriejant Indijos satelitai buvo pakelti sovietų raketų, tačiau ši kartą Indija pavartojo savo gamybos kieto kuro raketą, kas rodo, kad Indija gali turėti ir karinių vidutinio nuotolio raketų. Kaip žinoma, Indija 1974 m. išbandė savo pirmąją atominę bombą.

Nikaragvos metinės

Managua. — Nikaragvos vyriausybė surengė metinių nuo diktatoriaus Somozos vyriausybės pašalinimo minėjimą. Į šią šventę atvyko daug užsienio delegatų, jų tarpe Irano užsienio reikalų ministras Ghotbzdeh, Kubos diktatorius Castro, Palestinos Laisvinimo organizacijos vadas Arafatas. JAV delegacijai vadovauja ambasadorius Jungtinėse Tautose Donald McHenry.

KALENDORIUS

Liepos 21 d.: Laurynas Br., Prakseda, Rimvydas, Lasota.

Liepos 22 d.: Platonas, Marija Mag., Jovartas, Aukšė. Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:21

ORAS

Karšta, tvanku, laukiama perkūnijos, temperatūra dieną 90 l., naktį 75 l.

Popiežiaus susitikimas su brazilų jaunimu

„Klasių kova veda į žmogaus pavergimą“

Brazilų tauta yra jauna tauta. Yra žinoma, kad apie pusę — 50 procentų — brazilų tautos yra jaunimas iki 25-kerių metų amžiaus. Ši faktą popiežius Jonas Paulius II priminė dviejų milijonų miniai, dalyvaujančiai jo aukojamos šv. Mišiose Bello Horizonte mieste. Ir šis tikrųjų, daugiau negu pusę šios milžiniškos minios sudarė jaunimas. Tai liudijo tiek jauni veidai, tiek visa džiaugsmo ir entuziazmo atmosfera, kuri nuolat aidėjo nesulaikomais plojimais, sveikinimo žaibus, muzika, giesmėmis... Dėl to ir šv. Tėvo žodis šv. Mišių metu buvo skirtas visų pirma jaunimui.

Brazilijos Bažnyčia — kalbėjo popiežius — yra įsipareigojusi nenuilstamai skelbti jaunimo tarpe pilnutinio išlaisvinimo naujieną. Tai išganymo naujiena, kurią Bažnyčia yra gavusi iš paties žmonijos išganytojo Jėzaus Kristaus; naujiena, kurią ji

turi ištikimai perduoti jaunosioms kartoms.

„Būkite ištikimi tiesai ir teisingumui“, ragina mus pranašas Izaijas. — Išlaikykite vienybę su Dievu! — Tai kvietimas, kuris per pusrėčio tūkstančio metų nėra praradęs savo aktualumo. Jis yra ypač aktualus mūsų laikų jaunimui, — komentavo popiežius šv. Mišių skaitinius, pamintęs ir Senojo ir Naujojo Testamento.

Didžiausias Brazilijos turtas, didžiausias šio begaliniai turtingo krašto turtas esate jūs. Tikroji šio „ateities krašto“ ateitis yra jūsų, jaunimo dabartis. Šis kraštas ir šio krašto Bažnyčia dėl to žvelgia į jus su didele viltimi.

Turėdami prieš akis socialines žmogaus dimensijas, jūs neslepiaite troškimo radikaliai pakeisti tas socialines struktūras, kurias jūs laikote neteisingomis. Su pilnu pagrindu jūs sakote, kad negalima būti laimingu, matant

laugybę brolių, kuriems trūk esminių dalykų, reikalingų žmogaus vertam gyvenimui. Jūs suprantate, kad yra neteisinga, kai nedaugelis nerūpestingai švaisto si tomis gėrybėmis, kurių trūksta ant kitų stalo. Jūs esate pasiryžę sukurti teisingą, laisvą ir laimingą bendruomenę, kurioje visi bendrai ir kiekvienas atskirai galėtų naudotis pažanga ir gerove.

(Bus daugiau)

Sovietų olimpinį žaidimų organizavimo komiteto pirm. Ignaty Novikov.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

KUR BUVO DAUG SAULĖS IR DRAUGU

Jau dvi savaitės, kai dingo iš akių plačioji Chicago su šimtais draugų, pažįstamų ir aplamai brolių, kurių milžiniška šeima Chicagoje dar labiau buvo padidėjusi VI Tautinių šokių šventės proga, kai į ją iš visų kraštų suvažiojo būriai tėvynininkų. Tos dienos buvo tarsi sapnas ir kartu didžiai miela lietuviška atgaila ypač tiems, kurie gyvena toliau nuo didesniųjų lietuvių telkinių, kuriems nėra progos dalyvauti tose įvairiose lietuviškose apraishose, kurių niekad netrūks ta laisvojo pasaulio lietuvių sositinėj.

Taip. Bet šiandien ji vėl likusi beveik už 800 mylių. Ta pati senoji Chicago, kurioje, po dešimties mėnesių vėl nuvažiuojant, iš karto purčiausi, kad ji, išskyrus centrą, kaimiškai žema, pašiūsi, milžiniškos pramonės apsuota, su velniškai trankiu gatvių grindiniu, be šlaitų ir pakalnių, beveik be banguojančių parkų, sodų ir žydinčių darželių, kurie kiekvieną dieną lydi tave JAV sostinėje. Bet, iš antros pusės žvelgiant, Chicago lietuviškasis pulsas ypač pietvakarinėje miesto dalyje žymiai mialesnis už gražesnius miestus, už nesibaigiančius sodus, parkus ir gėlynus.

Tokie tai Chicago prisiminimai, joje praleidus daugiau negu dvi savaites. Šioje skiltyje tais spūdižiais teks dalintis dar daug pirmadienių, nes Chicagoje ir jos apylinkėse atostogauti kaip tik tuo metu, kai ten vyko neeiliniai laisvojo pasaulio lietuvių renginiai. Įdomu priminti ir tai, kad tų renginių, to didelio lietuvių subėgimo Chicagoje atšvaitas buvo matomas net greitkeliose už šimto ir daugiau mylių nuo Chicago.

Buvo pirmadienio, liepos 7 d., gana vėlyvas rytas, kai iš Chicago, Indianos, veliau Ohio, Pennsylvanijos ir Marylando greitkeliais lėkė ir rytus ne taip jau dideliu greičiu. Tame kelių šimtų mylių kelio tarpe mus pralenkė visa eilė automobilių ir net vienas kitas autobusas. Ir kiek kartų signalizavo bei mojavomums broliai lietuvių, pamatę mūsų automobilio lange priklijuotą vytele. O ant mus pralėkusių "Greyhound" autobusų matėsi įrašai "Lithuanian folk dance festival". Taigi į laisvojo pasaulio lietuvių sostinę š.m. liepos pirmosiomis dienomis buvo sulekę lietuvių iš įvairių JAV ir Kanados vietovių, o kai jie į visas šalis skirstėsi iš Chicago, su jais pasimovavome ir Amerikos greitkeliose. Pagarba tiems nežinomiems (o gal ir žinomiems?) pirmūnams, kurie sugalvojo vyteles ant automobilių. Jų dėka lietuvis lietuvių atpažįsta ir spaudamas 60 ar daugiau mylių greičiu.

O dabar veidu į mielas prabėgusių atostogų dienas. Mes karas nuo karto spaudoje, pordžio ar privačiuose pokalbiuose užsimeinam, kad beveik nebeturim vaikų ir jaunimo literatūros kūrėjų ir to išdavoje nemazai knygų tenka importuoti iš Lietuvos. Nieko prieš, nes ten vaikams bei jaunimui išleidžiama nemažai gerų knygų, gražia, pavyzdginga lietuvių kalba parašytų. Bet, viešint Chicagoje, buvo progos aplankyti savo seną bičiulį, poezijos vaikams kūrėją Joną Mingelą. Tai, sakytiau, savo kūrybinį brandumą tretysis vaikų poezijos kūrėjas mūsuose po jau beveik nutilusių Vytės Nemunėlio ir L. Zinkevičiaus. Begurknojančiant alvudišką girą, štai, J. Minelga parodė naujausio eilėraščių rinkinio vaikams rankraštį. Kokie gyvi, skambūs eilėraščiai, nors Jona, gyvenant Chicagoje, nė karto nepavyko nutempti nei į beisbolo rungtynes, nei į skautų ar ateitininkų stovyklas,

kur poetas pajustų šiandieninio jaunimo gyvenimo bei galvojimo pulsą. Dvi J. Minelgos poezijos knygos vaikams jau yra išleidusios LB institucijos: Kultūros fondas ir Švietimo taryba. Kaip gražu būtų, jei I. Bublinskis vadovaujama Kultūros taryba, bendraudama su Švietimo taryba, atkreiptų dėmesį į naują J. Minelgos poezijos rinkinį vaikams bei jaunimui ir imtųsi žygių jį išleisti. Manau, kad šiuo reikalu gerą žodį tartų ir gana kietas literatūros apžvalgininkas A. T. Antanaitis, J. Minelgos kūrybą rimtai vertinantis. Poetas J. Minelga yra toks kuklus, kad, jei niekas iš šalies jo nepaspaus, žinau, kad rankraščiai ir pasiliks stalčiuose. Jei taip įvyktų, būtų tikrai gaila.

DRASA LAIMI

Atostogaudami Karaičių "Gintare" Union Pier, Mich., turėjome retą progą susitikti bei plačiau išsikalbėti su du kartus Sibiro tremtyje kankintu Jonu Kasilulaičiu. Pirmą kartą į Sibirą pateko, rusų, nelaisvę paimtas mūšiose prie Berlyno. Pokariniame Stalino valdymo laikotarpyje iš Sibiro laimingai grįžęs į Lietuvą, ypač laiko vėl jį pateko už tariamų ryšių su Lietuvos partizanais. Sibiro stovyklose pergyveno Stalino mirtį ir vėliau plačiu mastu vykusius Sibiro tremtinių streikus. Antrą kartą iš Sibiro tremties jį ir kitus Vokietijos piliečius išvadavo į Maskvą nuykys V. Vokietijos, kanceleris K. Adenaueris. Antrą kartą suėmė, jį Jurbarko ir Vilniaus NKVD rūmuose tardė enkavedis, net viešai paleidė "Amerikos Balso" laidas. Bet žemaiti sūnus, du kartus atkentejęs Sibiro tremtį, neišsigando, nepalijo ir savo išgyvenimus pasakoją labai šaltai bei nuosekliai. Kokia puiki proga kun. dr. J. Prunskui ir kitiems kronikininkams užrašyti jo išgyvenimus.

Drasa, kaip ne vieną mūsų, taip ir mane dažnai jaudina ir džiugina. Bet saldžialežuviškas — ne. Iš pastarųjų Chicago įvykių atmintin įkrito du epizodai. Lietuvių dienoje Marquette Parke liepos 5 d., atvykus meroi J. Byrne, jį pristatė mano ir daugelio gerbiama, nebijantis kur reikia tiesos žodį pasakyti Alg. Regis. Bet labai keista pasidarė, kai jis iš anksto paragino masę susirinkusių mero ploti. Tarsi mes būtume avių banda, ir nežinotume, kada reikia ploti. O visai priešingas atvejis buvo atidarant VI-ją Tautinių šokių šventę. Pristatydamas garbės svečius, inž. A. Rudis, nieko nebijodamas, ir, kaip atrodo, niekam nepataikaudamas, tarė kelis prieš plauką šukuojančius žodžius Baltųjų rūmų adresu. Patys buvome liudininkai, kokie kilo plojimai ne už saldžialežuvišką, bet už atvirumą. Tėkime, kad ir Baltieji rūmai dėl to ne užsigavo, o, kartojant R. Česonio žodžius, gal liko lietuviams dar daugiau skolingi.

Atsiprašau, nesu politikas, bet tokiomis užuominomis baigiu šią skiltį, kaip pradžioje minėjau, dar daug medžiagos pasilikdama ateities pirmadieniams.

VL. R.

AUSRA • AUSRA

(1975-1977 • 1977-1978)

Redagavo JONAS DAINAUSKAS

Greta "L.K.B. Kronikos", rusų okupuotoje Lietuvoje eina, kad ir nereguliariai, periodinis leidinys AUSRA, kuri informuoja apie kultūrinį ir politinį lietuvių genocidą.

AUSROS I ir II tomų turi po 222 pusl. Išleido Akademines Skautų leidykla. Kaina kiekvienos knygos su persiuntimu \$5.73. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu, III gyv. pridėda 25 ct. valstijos mokesčių.

Brazilijos liet. tautinių šokių grupė "Nemunas" Clevelande, prie DMNP bažnyčios šventoriuje esančio paminklo, drauge su kai kuriais klevelandiškiais, kurie priėmė svečius. Grupės vadovas J. Lukoševičius (sėdi trečias iš kairės). Nuotr. V. Bacevičius

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

PASIZYMEJUSI LIETUVAITE

Rita Daiva Bureikaitė šiemet baigė Herberto aukštesniąją mokyklą, Glendale, Calif., aukščiausiais pažymiais (per trejus metus gaudama visus A's). Ji yra įrašyta į labiausiai pasižymėjusių mokinių sąrašus (Academic Honor Students). Besimokydama visą laiką priklausė California Scholarship federacijai ir yra Candidate for High-est Honor. 1979 m. vasarą buvo parinkta atstovauti Hooverio aukštesniąją mokyklai (mergačių atstovė) ir pasiūta vienai savaitei į Sacramento, Kalifornijos sostinę, praktiškai susipažinti su šios valstybės administracine santvarka ir funkcijomis.

Rita Daiva Bureikaitė

cijomis. Mokykloje priklausė Drill komandai ir Junior Statesmen of America, kur buvo vicepirmininkė. Ji pasakė kalbą (Valedictorian) birželio 12 d. vardu baigiančiųjų mokyklą, kurį vado 462. Už labai gerų anglų kalbos mokėjimą laimėjusi Amerikos banko atžymėjimą. Gavo premiją pinigais iš PTSA ir stipendiją iš Delta Kappa Gamma draugijos, taip pat Kalifornijos valstybinę stipendiją.

Rita plačiai reikiama ir lietuviškoj veikloj. Dalyvauja LB Jaunimo ansamblyje "Spindulys", Šv. Kazimiero chore, "Viva Europa" grupėje, su kuria neseniai buvo gastrolėse San Francisco, Clevelande ir Chicagoje. Ji yra ateitininkų moks-

leivių kuopos vicepirmininkė, pernai dalyvavo IV PLJ kongrese Europoje, baigusi šeštadiuianistinę mokyklą. Dalyvavo dainų šventėje Toronte ir du kartu šokių šventėse Chicagoje. Mėgsta keliauti: yra buvusi daugelyje Europos kreaštų, lankėsi Lietuvoje. Rašinėja lietuvių spaudoje. Priimta į Pomono kolegiją Claremont, Calif. Studijuos humanitarinius mokslus.

PAMALDOS SKAUTŲ STOVYKLOJE

Skautų stovykloje šv. Mišios bus laikomos šia tvarka: rugp. 3 d., sekmad. 11 val. ryto, rugp. 10 d., sekmad. 11 val. ryto ir rugp. 16, 6 val. vak. Tėveliai ir svečiai, važiuodami į stovyklą, prašomi atlikti šios tvarkos.

LANKESI VYSKUPAS

Vysk. T. Shubza, Los Angeles kardinolo pagalbininkas, kuris gegužės 18 dieną teikė mūsų parapijos jaunimui Sutvirtinimo sakramentą, klebonui atsiuntė labai gražų laišką, pagirdamas tvarką, gražų giedojimą. Be to, dėkoja už lietuvišką alba, Julijos Slapelytės lietuviškais raštais išpuoštą.

KRIKŠTAS

Birželio 29 dieną Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje kun. Algirdas Olšauskas pakrikštijo Rimtauto ir Dalios Kuprionytės-Dudų dukrą Erikos Joanos vardu. Krikšto tėvais buvo Romas Ankaitis ir Glorija Kuprionienė. Ta proga Dudų namuose įvyko puikios vaišės dalyvaujant abiejų šeimų artimiesiems ir draugams. Visi džiaugėsi sveika ir gražia dukrele, antru šeimos nariu.

SUGRĮŽO "VIVA EUROPA"

"Viva Europa" vaidintojų trupė, vadovaujama Danutės Barauskaitės, po labai sėkmingų pasirodymų Clevelande ir Chicagoje laimingai grįžo į Los Angeles ir labai džiaugėsi, kad lietuviškos visuomenės taip entuziastiškai buvo sutikti ir priimti. Tai skatina juos ir tolimesnei veiklai.

ŽMOGAUS INTELEKTO MATAVIMAS

Žmogaus proto matavimai turi beveik 100 metų istoriją. Akstina joms davė dvi pagrindinės priežastys. Pirmoji — nepasotinamas žmogaus smalsumas. Antroji — darbo specializacija ir gamybos reikalavimai. Šiuolaikiniam civilizacijos etape šie matavimai šalia kitų asmenybės savybių tapo itin svarbiu. Profesinė orientacija, t.y. atitinkamo darbo rekomendacija atskiram individui ir profesinė atranka, t.y. atitinkamų individų parinkimas tam tikrai darbo rūšiai, neįmanomos be tokių matavimų. Savo ruožtu žmonių individualinių ir grupinių skirtumų tyrinėjimai bei matavimai XIX a. pabaigoje sukūrė išsamią mokslo šaką — diferencialinę psichologiją. Individualūs skirtumai tarp žmonių jau seniai domino filosofus, etikos specialistus, gydytojus, dailininkus ir ypač pedagogus. Pavyzdžiui, Aristotelio mokinys, botanikos tėvas Teofrastas savo traktate „Etiniai charakte-

riai“ pateikė gyvų ir ryškius įvairių žmonių tipus. 1575 m. ispanų gydytojas Chuanas Uarte parašė knygą "Sugebėjimų mokslams tyrimas". Tačiau individualinių skirtumų tyrimai ėmė sparčiau vystytis, kai psichologija tapo savarankišku eksperimentiniu mokslu. Matematinii metodų pritaikymas buvo svarbus diferencinės psichologijos atsiradimui. 1869 m. pasirodė Galtono knyga „Talento paveldinumas“. Jos autorius samprotauja taip. Vidutinio ūgio žmonės sudaro daugumą. Aukštesnio ir žemesnio ūgio žmonių pasitaiko tuo rečiau, kuo daugiau jie nukrypsta nuo normos. Panašiai turėtų būti ir protinių sugebėjimų požiūriu. F. Galtonas prieina išvados, kad protinius sugebėjimus, kaip ir kūno ypatumus, nulemia paveldumo laipsniai. Savo matematinius — statistinius metodus jis panaudojo biografiniuose tyrimuose. Ypač jį domino dvyiniai.

1880 m. Galtonas įkūrė antropometrinę laboratoriją, kurioje matavo protinius sugebėjimus. Galtono laboratorijoje dirbo jaunasis amerikietis mokslininkas Dž. Ketelas, kuris 1890 m. savo straipsnyje „Protiniai testai ir matavimai“ pirmą kartą panaudojo terminą „protiniai testai“.

Pradžia buvo padaryta. Vakarų Europos krašte ir JAV kaip grybai po lietaus pradėjo steigis testų laboratorijos. 1895 m. JAV sukuriami net du nacionaliniai komitetai testologų veiklai koordinuoti. Nors F. Galtono ir Dž. Ketelio indėlis į proto savybių testavimą buvo didelis, tačiau protinių sugebėjimų matavimo tėvu laikomas prancūzų gydytojas Alfredas Bine. Mat, Galtonas ir Ketelas protinius sugebėjimus mėgino išvesti iš sensorotorinių žmogaus savybių (reakcijos) į dirgiklį greičio, jautrumo ir t.t. Vienok, praktika reikalavo tiesio-

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 337-1285
AKTŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofis: 700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

BEAT INFLATION

DANNY BOYS "222"
Lo-Suds Laundry Detergent 100 lb.
Drum only \$30.00. Call Steve 581-5161
Free Delivery

Lietuvos atsiminimai

Radijo Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 6 iki 5 val. popietį iš WEDV Station New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 3 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS

234 Sanlit Drive
Watchung, N. J. 07066
TEL. — 753-6636 (201)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00 22.00 15.00
Užsienyje	40.00 22.00 15.00
Kitur	38.00 20.00 13.00
Savaitinis	25.00 15.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ginių žinių apie aukštesnias psichines funkcijas — mąstymą, protą arba intelektą, nes šios funkcinių sprendime ir prisitaikomojios dalyvauja sudėtingu uždaje veikloje.

J. Miskis

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 494-2413

1490 A M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

— Pykčio valandą nedera nei kalbėti, nei veikti. Pitagoras
Išimylėjęs save varžovų neturi. Oleronas

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR VINCAS BRIZGYS

Tėsių daktarai

2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

PLATINKITE "DRAUGA"

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvos gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Ofs. tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Ofs. tel. 282-4423, 373-5323, 236-6875

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5645

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Pavergtų tautų vienybė

LIETUVIAI IR UKRAINIEČIAI

Pereitą šeštadienį baigėsi Pavergtųjų tautų savaitė. Nebuvo ji visiškai beviltiška, bet nebuvo galima pastebėti ryškesnių vilčių, kad pavergtosios tautos greitai atgautų laisvę. Spaudoje, per radiją, kai kur per televiziją buvo prisiminta, kad visa eilė tautų yra pavergtos. Kai kuriose vietovėse patys pavergtieji, norėdami atkreipti į savo vargus platesnės visuomenės bei viešosios nuomonės dėmesį, ruošė demonstracijas, mitingus, būdėjimus, pamaldas, išnešė rezoliucijas prieš pavergėjus. Laisvuose kraštuose gyvenantieji tautiečiai reikalavo savų kilmės kraštams laisvės bei nepriklausomybės. Tačiau šis pavergtųjų balsas nedaug kur buvo išgirstas. Ir tai nėra labai nuostabu. Kiekvienas kraštas turi savo rūpesčių, bėdų, o Amerika pastaruoju metu įyturi yratingai daug. Be to, šiais metais Pavergtųjų tautų savaitę supuolė su rinkimine akcija ir net su prasidėjusia respublikų partijos konvencija. O pavergtųjų reikalai didiesiems visada yra nedideli...

Vis dėlto Pavergtųjų tautų savaitė turėjo vieną gerą pusę. Ji pajudino patius pavergtuosius, buvo gera proga artčiau susipažinti, pasitarti su bendro nelaimingo likimo draugais. O tai labai svarbu ateitčiai, nes kaip jau esame ne kartą šioje vietoje minėję, pavergtųjų tautų didžiausias draugas yra ne didžiosios valstybės, bet patys pavergtieji.

Mums be galo džiugu, kad šia mūsų skelbiamą tiesą gerai žino pavergtosios Lietuvos lietuviai, daug geriau ir konkrečiau, kaip mes čia išvijoje. Kad taip iš tikro yra, liudija mūsų pastaruoju metu pasiekęs pagrindžio "Aušros" nr. 20. Jame (34 - 42 pusl.) paskelbtas ilgesnis rašinys "Ukraina, mūsų viltie..." Tai lyg lietuvių atsisaukimas į mūsų kaimynus ukrainiečius. Rašinys pradamas tokia pastraipa:

"O Ukraina, didi šalie, puikūs kraštai! Tavo krantus skalauja Juodoji jūra, tavo laukais vingiuoja sraunūs Dniepras. Daug tau Dievas davė: nesukaiciuojamus žemės gelmių turtus, plačias stepes, į kurias artojas įbėręs grūdą, gauna derlių, apie kurį kiti gali tik svajoti. Davė tau švelnų, klimatą patogią geografinę padėtį. Tavo vaikus apdovanojo darbštumu, linksnumu, gerai nuotaika, optimizmu. Bet kodėl tave aplenkė laimė pačiai spręsti savo likimą? Kodėl tavo sūnų gausiai lietas kraujas nedavė didžiojo vaisiaus — laisvės? Kodėl šiandien, kada nepriklausomybę gauna net mažytės Ramiojo vandenyno salelės, vos vakar išsiritusios iš akmens amžiaus. — viena iš didžiausių Europos tautų, kuri ir savo kultūra ir išsivystymu nelabai tenusileidžia labiausiai išsivystusioms pasaulio tautom turi būti priklausoma". Toliau nurodoma, kad nors Ukrainos istorija siekia daugiau kaip 1000 metų, tačiau nepriklausoma valstybe ji kaip ir nebuvo. Iš Ukrainos pradžia gavusi Rusija sukūrė stiprią centralizuotą valstybę, ukrainiečiams teko gintis nuo gausybės priešių: pečenegų, polovcų, totorių, lenkų, lietuvių, rusų, vengrų, moldavų... "Ir mūsų protėviai lietuviai tiesę rankas į tavo žemę ir valdė ją ne viena šimta metų. Bet mes galime bent pasiteisinti, kad lietuvių jungas tave saugojo nuo daug baisesnio totorių jungo, kad lietuviai, valdymui tavę, visai nesikėsino nei į tavo

kalbą, nei į religiją, nei į papročius ir visai nesistengė tau priminti savųjų (35 p.).

Po I pasaulinio karo Ukrainą pavergta, padalinta tarp Lenkijos ir Sovietų Rusijos. Lenkai siekė greito Ukrainos sulenkėjimo, sovietiniai rusai, pasitelkę patius ukrainiečius — išgamas, prisidengę kova prieš buržuaziją, masiškai suminėjo ir naikino ukrainiečių šviesuomenę. "Daug tavo sūnų buvo sušaudyta, daug mirė kalėjimuose, daug nuotikos pražūtis pabėgo į kitas šalis. O likusieji pateko katala, kuris vadinosi "socializmo atstilybja" Jie buvo intensyviai smulkuojami terorizmojumi lageriais ir trėnimais."

Klektyvizacijos metu badu mirė 6 milijonai geriausių Ukrainos sūnų ir dukrų. Ir tai įvyko žemės ūkio krašte, kuris cariniais laikais galėjo išmaitinti visą Europą. Pagaliau daug ukrainiečių sunaikino Ježovo vadovaujamos čekistų baudžiamosios ekspedicijos. "Rytų Ukraina pasiekė I pasaulinio karo slenkstį užguita, iškankinta, nukraujavusi, surusinta..."

Neteikė vilčių ir vokiškų nacių okupacija. Organizavosi ukrainiečių kariniai daliniai, ukrainiečiai nuosirdžiai padėjo vokiečiams, bet "naciai nebuvo linkę švaistytis laisvėmis. Jie svajojo ne apie laisvą ukrainietį, o apie vokiečių, tvirtai įsikūrantį šioje dornioje žemėje ir siunčiantį savo žemės gėrybes į Vokietiją".

Po II pasaulinio karo vėl "sruvo kovotojų kraujas, nenutrūkstamų stautu traukė ešalonai į rytus, budriai saugomi ginkluotų čekistų. Ten jų laukė Komių, Krasnojarsko ar Kolyomos lageriai - barakai, spygliuotos vielos, bokšteliai kulkosvaidžiai alinantis darbas, alkis, Sibiro šaltis. Kasdien lydėjo panika, patyčios, pro sukastus dantis buvo košiamas neapykantos žodis į benderovcas, Chacholas..." (38 p.).

Ir štai, toje didžioje nelaimėje, atsirado proga suartėti dviem nelaimingom tautom: ukrainiečim ir lietuviams. "Vargas, badas, pažeminimas ir šaltis suartino abiejų tautų vyrus. Dar šiandien gyvenantys buvę kaliniai geru žodžiu mini vargą brolius ukrainiečius Bendra kova prieš tą patį priešą ir bendra nelaisvė šimtą kartų stipčiau sujungė tautas, negu propagandinė "tarybinių tautų draugystė" (38 p.).

Išminėto rašinio aiškėja, kad šiuo metu iš visų Sovietų politinių kalinių 40 proc. sudaro ukrainiečiai, o 30 proc. pabaltiečiai. Tai liudni skaičiai, bet jie "proporcingi kovotojų už tautos laisvę, žmogaus teises ir religijos laisvę skaičiams".

"Mūsų bendras priešas — stambiausias pasaulio valstybė, ginkluota iki dantų, todėl pavieniui kovoti su ja beprasmiška. Tad mes dedame didžiausias viltis į tave, o Ukraina! Jeigu su mumis pakils ir tu — pergalė bus mūsų! Mes turime padėti vieni kitiems, nes turime kooperuoti savo veiksmus. Mes turime bendradarbiauti ne tik tarp savęs, bet ir su kitų tautų kovotojais: latviais, estais, armėnais, gruziniais, rusais. Vienybėje — galybė! (41 pusl.).

Užteks cituoti Lietuvos pagrindinio balsus, nors būtų galima ir daugiau gražių minčių pririnkti. Geriau sustokime ir, pergalvokime Lietuvos pagrindinio vadovų mintis. O ką mes čia, išvijoje, turėtume daryti, pakalbėsime kita proga.

b. kv.

OKUFUOTOSIOS LIETUVOS BIUDŽETAS

Kaip jis skaitytinas

LEONARDAS DARGIS

Biudžetas neatskiriama susijęs su visuomenės socialiniais bei ekonominiais santykiais. Sov. Sąjungos biudžetas, kaip ir ok. Lietuvoje, aišku, tarnauja visos liaudies interesams ir remiasi socialistinio ūkio pajamomis, kai gyventojai temoka tik niekus — 11,7 proc. 1978. Taigi valstybė tais metais be jokio maivymosi duosniai sumokėjo kitus 88,3 proc. Bet, va, A. Daukša sako, kad apyvartos mokesčiai ir pelnas yra prekių kainų elementai. Apyvartos mokesčiai netgi tvirta prekių kainos dalis, jie biudžetui turi būti perveidami nustatyto dydžio, jei net imonės ir nuostolius turėtų.

Vadinasi, tie 88,3 proc. tai netiesioginiai gyv. mokesčiai, iš gyv. atimami pakeliant prekių kainas. O pagal MLTE 1,245 p. patys netiesioginiai — netiesioginiai mokesčiai, įtaigojant, kad tokius tik kapitalistai teturi.

Skurdi individualinė prekyba Sovietų Sąjungoje

Sovietinėje sistemoje mokesčių pavadinimas nereikšmingas

Mokesčiai gali būti pavadininti ir raudonojo bijūno vardu ir vistiek jie pas juos visai ne

Tenykštė apmokestinimo taisyklė duokliškai sukipta. Jei gėrybės "eksportuojamos į broliškas respublikas", tai tokia gamyba ne tik jokiais mokesčiais neapdedama, o dažnai — dar perleidžiama su planingais nuostoliais, žemiau savikainos. Imonės net už savo pačių pagamintas prekes turi mokėti mokesčius, jei jos naudojamos patios imonės kapitalinei statybai. Kadangi beveik visos imonės gamina ir "eksportui", neretai net daugiau negu sau, tai okupantas šiuo keliu dar ir ekstra mokesčių pajamų prisižeria.

mokesčiai, kai juos moka valstybinės imonės, "....nes šiuo atveju nepasikeičia pajamų nuosavybės forma." Tai bent dialektika!

Tad nesiblusinėkime ok. Lietuvos biudžetuose, ieškodami vieno kito šimto mil. rb. rusiškų vagystės. Tokios vagystės biudžetų pagalba neapskaičiuojamos. Ok. Lietuvos biudžetų pajamų pusė rodo, kiek gyventojai sumokėjo mokesčių tik saviesiems biudžetams, o išlaidų, kuriems reikalingi tie mokesčiai buvo išleisti. Ir tenseska okupantas pasakų, kad daugiausiai mokesčių mokanti valdžia. Valdžia tuos mokesčius tik surenka ir įrašo, kur tik jai daugiau patinka. 1978 ok. Lietuvos gyventojų mokesčių valstybiniam biudžetui įrašyta 2,7117 bil. rb. Kiek dar atiteko sąjunginiam biudžetui, ne skelbiama.

Pagal 1978 biudžeto išlaidų pusę liaudies ūkiui finansuoti išleista 1,704,800,000 rb ir socialinėms ir kultūrinėms priemonėms bei mokslui — 797,700,000 rb. Pastaroji suma tesudaro tik 5,36proc. 1978 ok. Lietuvos bendrinių tautos pajamų (gross national product), kurių rodoma 14,8876 bil. rb, apskaičiuotų faktiškai galiojusioms kainoms, tačiau pramoninė gamyba — pramonės didmeninėmis kainomis, kurias sudaro pilnoji savikaina, planinis pelnas, apyvartos mokesčiai tai gamybos dalis, kuri parduodama vietoje ir nuolaidą didmenininkam. Taigi didžioji BTP dalis apskaičiuota imonių didmeninėmis kainomis, kurias sudaro savikaina ir planinis pelnas.

Ką reiškia biudžeto išlaidų atskiros sumos

Iš didžiulės liaudies ūkinės įdeitos 1,704,800,000 rb Lietuvos žmonėms kartu su 303,000 ten besigančiais be kariuomenės rusais teteke 13,22 proc. arba 225,374,560 rb, nes tik tokia pramoninės gamybos dalis buvo leista gyventojams. Tikrumoje ji buvo dar mažesnė, tačiau nežinant, rusiškios mokesčių dalies, ji tikliau neapskaičiuojama. Likusioji įdėjimų suma teko duoklinei, "eksportui" gaminantiai pramonei. Ne tik sklypininkai, bet ir kolūkiai, kooperatinės bei visuomeninės organizacijos ne tik iš tos sumos investavimui pinigų negavo, bet dar ir patys mokesčius mokėjo.

Biudžetui dar įrašyta 29,2 mil. valdymo išlaidų ir 101,7 mil. Maskvos atgal atsiimtų pinigų. Iš viso išlaidų susidarė 2,6334 bil. Žmonės iš tos sumos turėjo naudoti iš vietoje vykdomos statybos bei kapitalinių įdėjimų 46 mil. švietimo ir 12,3 mil. sveikatos srityse, o ypač iš 329,238 negamybinių dirbančiųjų liaudies ūkyje nepilnų 514 mil. rb uždarbių. Negamybinių uždarbiai menkesni, nei gamybininkų ir geriausių atveju vidutiniai metiniai te siekė 1,560 rb.

Keista bendrinių tautinių pajamų paskirtis

Pagal rusiškai sovietinę tvarką biudžetas tėra tik dalies tautinių pajamų persikirstymo priemonė. O tautinės pajamos yra ta dalis bendrinių tautinių pajamų, iš kurių ir gyventojams suteikiamos minimalinės pragyvenimo pajamos. Jos tikrai menkos. Atėmę iš TP pramoninės 2,2592 bil. sumos biudžetui įrašytus nepilnus 1,3182 bil. apyvartos mokesčių,

pamatome, kad visai ok. Lietuvai iš reksmingai linksniuojamos didžiulės pramonės jos tepalikta tik už 941 mil., arba litais 564,6 mil., arba daug mažiau negu mes 1938 jos patys prisigaminavo gerokai mažesniai gyv. skaičiai. Atėmę tuos pačius mokesčius iš okupanto atžymėtų 5,8785 bil. TP, gauname 4,5603 bil. tikresnių TP, apskaičiuotų didmeninėmis kainomis. Gyventojai 1978 nuo šiokių TP mokėjo 59,46 proc. (2,7117 bil.: 4,5603 bil.) mokesčių, kai 1938, lygiai taip pat skaičiuojant, jie tiesė 7,08 proc. nuo visų tuo metu mokėtų mokesčių, kai 1978 tenaudoti tik žinomi mokesčiai.

Tačiau didžiausios valdinės ganyklos tenai yra BTP. Iš jų daromos ir neskelbiamos biudžetinės išlaidos, apmokant ir pagrindines karines išlaidas, kurių metams priskaičiuojama 165 bil. dol. nežinrnt, kad kareiviams mėn. tik 4 rb temokama.

Jie ir patys sako — "Valstybės pajamų negalima sutapatinti su biudžeto pajamomis". Toks valstybės nekontroliuojamas pajamų gūmas ir ne visiems rusams patinka. Akademikas S. Strumilinas reikalauja karinę gamybą pabrėžtinai išskirti iš BTP ir iš karto nurašyti į visuomeninius nuostolius.

BTP ieškotinas ir Lietuvos apiplėšimas. Skirtumas tarp 14,8876 bil. BTP ir 4,5603 bil. TP yra nepilnas apiplėšimas, nes apskaičiuotas įvairiomis didmeninėmis kainomis, kai žmonių pajamos atžymimos mažmeninėmis kainomis ir tiksliai iš viso nežinomos. Be to, BTP tenai yra vienerių metų medžiaginių gėrybių gamybos suma, neapimanti patarnavimų.

PAVOGTA CARO KARŪNAVIMO TAURĖ

Nežinomi vagys įsilaufė į rusų kilmės popo ir moterų ligų gydytojo M.A.J.B. vilą Katzande, prie Šiaurės jūros, ir pavogė apie 180 vertingų istorinių meno dalykų — įkonų, paveikslų ir kitų meno retybių bei elektrinių aparatų. Tarp jų ir brangią istorinę taurę, kuri buvo panaudota laike caro Nikolajaus karūnavimo 1896 metais, kai caras žengė į sostą. Visų pavogtų daiktų vertė siekia milijonus guldenų. Gydytojas pats gyveno ir dirbo Duesseldorfe, Vakarų Vokietijoje, bet turėjo vilą Katzande, Olandijoje, kur laikė daug brangių meno kūrinių, kuriuos jis dažnai išstatydavo įvairiose parodose. Šis gydytojas kartu atlikinėjo ir staciatikių šventiko pareigas.

A.T.

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

4 Paprasčiausią istoriją pasakodamas, visada maišydavo keiksmažodžius su šventaisiais ir dabar šaukė:

— Šv. Marija Magdalena, velniai jūsų negriebs, išgerkit, aš taip jus visus myliu, aš jums nosis sudaužysiu, Viešpatie apsaugok nuo tokių prakeiktų piokų, — metė mūrininkas pinigus ant stalo. — Gerkit, kiek norit prakeikti avigaliai, šventi kiauřaklyniai.

Tamas rimtai nusiteikęs pilsto ir dēlioja. Juk reikia išlaikyti įstaigos orumą. Pripila stikliukus, net truputį aukščiau užbrėžto auksinio brėžlio, biauřios, graži pavadinimu degtinės Sunny Brook, ir šiek tiek kritęs entuziazmas vėl pakyla, vėl visi kala apie dolerio didelę perkamą galia, ypač kiek tai liečia šnapsą, ir darbo galimumus. Amerika, laikykis, tavo pramonė taip kyla, kad tuoj sulauksi gaminių pertekliaus ir vėl ištiks nauja depresija. Pramoninio pasisekimo pagautas, kapitonas užtraukia dainą, visi pritaria ir, jeigu Tamo paklaustų, kad yra skaisitkykla, jis atsakytų visą laiką klausytis šitokio dainavimo.

Aktorius ir Šniūras dolerio nusiperka cigarečių, o likusius pinigų sumeta į grojamą mašiną, ir ši be jokio prislopinimo garsiai, nors iš koto griūk, duoda pasiūpolkę.

Skripkus pakyla nuo kėdės, sutrepsi, bet staiga ji puola silpnumas ir liūdesys. Jis palieka smulkus pinigus ir cigaretes ant baro ir, perėjęs koridoriuku į mažą kambarėlį, krinta su visais drabužiais į lovą. Pragiedrėja, saulė meta spindulį ant jo melsvo veido, žilų plaukų.

Skripkus miega, kaip užmuštas kautynių lauke, nebegirdėdamas, kaip netoli už gretimos sienos šventuosius su prakeiktaisiais maišo Šniūras. Jis turi pinigų, visi geria, o aktorius pareiga groti. Mašina eina, kiek įkerta, atrodo, net įkaitus iki raudonumo. Net ir tie, kurie dainuoja plokštelėje, atrodo, šiek tiek išgėrę. O šalia gatvės eina normalus gyvenimas, juda žmonės ir darbus ir krautuves, lekia vaikaliai dvarčiais, pėstieji tik pro praviras duris teišgirsta pasvirus žodžius iš kito pasaulio, apie kurį daugelis neturi jokio supratimo.

Skripkus miega kaip negyvas, kaip užmuštas kovojant vienoj iš tų buvusių armijų. Po kelių valandų atsikėles ir pasirošęs tolimesniam žygiui, patikrino kišenes ir nieko jose neberadęs, nedrąsiai, lyg žengdamas į niekieno zoną, lyg paleistas iš nelaisvės, drebančiom kojom įžengė į taverną. Buvo jau prietema, Žaklys ir Šniūras miegojo ant baro padėję galvas, o aktorius vis dar gyvai viršilai, vadinamam Ignui, ir šveplui Kazikiui aiškino apie nuostabias darbo galimybes. Pastarieji abu dirbo biauřioj skardų nikeliavimo imonėj ir jiems tai tikrai reikėjo išgerti, visą dieną alsavus karštu, rūgščiu ir įkaitintu skardos kvapu.

— Vinciai, va, čia buvo likę dar tavo pinigų ir

cigaretai, — padėjo ant baro Tamas cigaretes ir pusantruo dolerio, bet tuo metu į vidų įėjo Pranas Kernius ir šauktelėjo?

— Dabar visiems nuo manęs. Vos spėjo Tamas apsisukti į vidų įėjo taip pat čia gyvenęs Douglas.

— Ir tam įpilk, — priminė Kernius. Douglas buvo amerikietis, jo ranka buvo sužalota fabrike, bet dabar dirbo lengvesnį darbą. Už rankos sužalojimą gavo septynis tūkstančius dolerių draudimo, tuos pinigų patupo žmona ir pabėgo. Dabar Douglas gyveno ir gėrė lietuvių tarpe ir mokojo keletą žodžių lietuviškai.

— Į sveikatą, — pasakė Douglas, geriantiosios lietuviškos bendruomenės narys, nepaprastai vieningos, neleidžiančios nė vienam nariui mirti troškuliui.

Du, padėję galvas ant baro, tebemiegojo.

— Tikras hotelis, — nusijuokė laimingas Tamas. Šie visi mažai uždirbą ir daug geria tautiečiai grūdosi pas jį, nes jie džiaugėsi gali lietuviškai paprašydami gerti. Jie dviasikiai grįžo į buvusias savo miestelių paprastas kartamas.

Skripkus išgėrė alų ir jautė, kaip traskėdami tiesiai kaulai. Kažkur kitur kalbėjo žmonės, kur leisti vaikams mokyti, rūpinosi gimnazijom, darbais ir butais, o ši išsiakyrėlių, nevedusių, pasimetusių grupė džiaugėsi Tamo apsaugos bunkeriu. Čia sutilpo visi troškimai, atetis ir praetis, čia buvo savas, lietuviškas kiemas, priglaudžias išmestų, nusivylusių, priblokštų, nieko daugiau nereikalaujančių. Čia buvo kitas, nuostabus, antras pasaulis, daugeliui atrodas pragaru, bet čia esantiems šventu rojumi, leidžiančių viską pamiršti.

(Bus daugiau)

Moderniosios medicinos žinovai aiškina, kad pyktis ir pavydumas neigiamai atsiliepia į žmogaus organizmą ir tampa fiziniu

negalavimų priežastimi. Pasak jų, nesivaldantieji pyktyje ir pavyde pirmiausia pajunta kepenų ir vidurių negalavimus.

Philadelphia Liet. Jaunimo sąjungos sukurtoje Baisiojo Birželio sukakties minėjime jaunimas vaiduoja sąsienės kalinius Sovietų Sąjungoje, parodydamas juos pavardėmis.

TEISYBĖ IR MITAS APIE TANNENBERGO MUŠIUS

1914 ir 1910 m. (2)

ANTANAS GAULIA

Samsonovo visas centrinis armijos dalinys su pagrindiniu karo štabu įlindo į vokiečių paruoštą maištą. 120,000 geriausių karių, priklausantių prie pagrindinių korpusų, prakitauti, pavargę, dulkėti ir purvini, be to, alkani, nes maisto vežimai, nepajėgdami sekti greito ir griežto įsakymo perkirsti 8-tosios vokiečių armijos bėgimą per Vislę link Vokietijos, liko tą dieną užpakaly, nepajėgdami išdalinti kariams maistą.

Hindenburgas vakarienis metu ramus, kaip iš ažuolo iškirstas, tarė: „Na, ponai, viskas numatyta ir paruošta, galime eiti prie stalo“.

Vakarieniam visi štabo adjutantai turėjo išklausti seno generolo pagyrimo ir jo paties pasitenkinimo jo mėgstamam konjakui, ypač Moselio vynu, kurį gurgknojo lašeliais, iš lėto smagurdamas kariškiai valgi. Tik Ludendorffas drįso, kaip visuomet, palikti aukščiausio vado valdomąjį stalą ir užsidarė savo darbo kabinete tarp žemėlapių, susimastęs, neramūs, įbedę akis į didelio karo žemėlapius, pusiau panikoje galvojo: o jei viskas neišeis taip, kaip numatyta, o jei korpusų generalams nepasiseks apsupti Samsonovą ir Rennenkampas pasileis į pietus, tai, atvirkščiai, būsime apsupti, sumušti, pasikartos 1410 metų nelaimė ir rusai laimės karą. O tai bus vienintelio žmogaus kaltė, atseit, mano, galvojo jis. O gal būtų buvę geriau pagal Hindenburgą sugestiją padalinti 8-tąją armiją į dvi dalis ir mėginti išsilaikyti prieš rusų veržimąsi, kol iš vakarų bus atsiųsti pažadėti korpai paremti Rytų frontą. Tiktai Hoffmanno įėjimas į dar sykį suramino.

Kadangi abi rusų armijos sudarė daugiau kaip pusę milijono karių, kurie buvo laikomi caro geriausia kariuomenės dalimi, vedama dviejų patyrusių karvedžių, galima suprasti Ludendorffo susimastymą. Jis prieš tą milžinišką jėgą neturėjo nė jos pusės. O tas dvi rusų armijas skyrė tikrai Mozūrų ežerai. Be to, buvo pranešta, jog Rennenkampas pasiuntė vieną korpusą į pietus paremti Samsonovą. Tad neveltui 8-sios vokiečių armijos viršininkas nerimavo, nors buvo jau per vėlu rusų armijai išsibėgti iš vokiečių replių, kaip mėgino Hoffmannas ji nuraminti.

Tiktai rugsėjo 27 dieną, kai François su savo 1-uju korpusu iš pietinės fronto dalies, o von Mackenasas iš šiaurinės dalies baigė sūpti Samsonovą visą 2-ąją armiją, pirmasis atgaudamas Uzdau, Neidenburgą ir Willenberga, o antrasis prie Gross Lauten ežero davė pirmą smūgį, tuo nukirsdamas visą galimybę Rennenkampui suteikti bet kokią pagalbą Samsonovui, kurio armija pateko galutinai į Ludendorffo tinklą, šis pastarasis pagaliau nu-

siramino.

Tos dienos rytą Samsonovas dar nebuvo visai išsitikinęs, kas čia dedasi, nors Blagoveščenskis ir Ključevs, 6-tojo ir 13-tojo rusų 2-sios armijos korpusai, generolai, jam pranešė, jog nepajėgs vokiečius, bet, atvirkščiai, šie juos apsupo. Tik artėjant nakčiai Samsonovas išsitikino ir pagaliau suprato savo tikrą padėtį ir padarytas klaidas. Dramatiškai jis mėgino šį tą išgelbėti, asmeniškai stodamas kautynių priekyje, bet buvo per vėlu. Tarp miškų, pelkių ir balų, tarp Allenšteino ir Bischofsburgo pradžioje antrasis „Tannenbergo“ mušis, kuris tęsėsi iki rugsėjo 30 dienos.

Čia reikia perspėti, darant mažiausią pertrauką. Ludendorffas, būdamas reikšmingiausias to viso fronto galva ir vėliau visi sutiko, kad jis buvęs 1-ojo pasaulinio karo geriausias strategas ir planų vykdytojas, susipažinęs su visais istoriniais įvykiais, o ypač su ana Vokietijos dalimi, — jis pats buvo gimęs Poznanėje, — saivalme aišku, buvo ne tik skaitęs Vytauto Didžiojo taktiką sujungti Lietuvos kariuomenę su Jogailos vedamais lenkais, bet, ja giliai išstudijavęs, pasiryžęs Ordino didžiojo magistro 1410 m. klaidų nekartoti. Atvirkščiai, pasisemdamas iš praeities pamokų, nes šis frontas turėjo nepaprastą panašumą su tuo pirmuoju, sugėbė jo sudaryti planą sumušti pirmiau 2-ąją rusų armiją, kuri jau buvo pavojingiausia, o po to 1-ąją prie Nemuno, iš kurios kol kas negrėsė didelis pavojus. Prisiminė, kad lietuviai ir lenkai, dviejų Gediminių vedami, laimėjo karą prieš Ordiną, ir vien ta mintis jį šturpu sukrėtė, kaip jis aiškina savo atsiminimuose.

Kitaip rašo Hindenburgo biografas Emil Ludwig. Hindenburgas taip išitikinęs vienas laimėjęs Tannenbergo mušį, kad lygino save su Napoleonu, ir tęsia toliau: „Kai aš laimėjau Tannenbergo mušį, tai nebuvo toks menkas frontas, kokį jau (Vytauto ir Jogailos) kariuomenės turėjo — pirmo didumo frontą, o mano buvo kaip visa ranka“.

1942 m. generolas Hoffmannas, priimdamas svečius ir rodydamas jiems mušio vietą, humoristiškai tarė, rodydamas Tannenbergo kaimą: „O čia matote vietą, kur mūsų feldmaršalas Hindenburgas miegojo mušio eigoje“ (Ludendorff, D. J. Goodspeed).

Rennenkampas išsėdamas tris dienas pramiegojo savo didelę progą. Jis tikrai nieko nebuvo skaitęs apie Ordino karą su Lietuva ir Lenkija. Ir kai pagaliau atsibudo rugsėjo 26 dieną ir nutarė užimti Karaliaučius, dar nebuvo pasgebėjęs tikros padėties.

Samsonovo armijos ne tik buvo apsupti centriniai korpai ir su visu štabu sunaikinti, bet visa 2-ji armija buvo sumušta tarp

rugsėjo 27 ir 30 dienos. Kai po kautynių vokiečiai suskaitė savo laimėjimo aukas, jie patys sunkiai patikėjo gautais skaičiais. Paimta belaisvių 95,000 ir dar 30,000 sužeistų, 13 generolų pasidavė, 500 patrankų ir visos karo grobis tik po savaitės buvo suskaitytas, o dėl mirusiųjų nebuvo galimybės prieiti prie tikro skaičiaus. Visa 2-oji armija, susidedanti iš 285,000 vyrų, virto lavonais ir belaisviais. Pats armijos vadas Samsonovas, mažai ką išsėjęs, — vos keli batalionai pasiekė Rusiją, — kariškai nusisėję. Jo lavonas su specialiu jo našlei leidimu 1916 metais buvo perkeltas į Rusiją.

Hindenburgas ir Ludendorffas pradėjo savo telegramą kaizeriui: „Froga... Allenšteino mušyje“. Tuo tarpu pulkininkas Hoffmannas perspėjo abu viršininkus ir priminė, kad vokiečių laimėjimas prieš rusus galėtų būti pavadintas Tannenbergu, pagal kaimą vos keletą mylių į pietus nuo Frogenau, kur stovėjo vokiečių štabas. Ludendorffas tuojuos pastebėjo to vardo reikšmę ir priėmė pasiūlymą, o Hindenburgas palingavo galvą sutikdamas, nes suprato politinį to žodžio tikslą. — „Prieš 504 metus „slavai sumušė Ordiną“. Tai buvo propagandinis atkėrimas.“

Kaip matome, jokio antro Tannenbergo mušio nevyko. Tas mažas kaimelis visai karo nebuvo palietas. Tik dėl politinių ir propagandinių sumetimų Frogenau ar Allenšteino mušis ne teisingai pavadintas Tannenbergu. Nors ta netiesia nė kiek nesumažina Hindenburgą ir Ludendorffą laimėjimo istoriniu atžvilgiu, bet jie, duodami savo laimėjimui Tannenbergo vardą, mėgino sumažinti pirmąjį teisingai pavadintą Tannenbergo mušį toje vietoje. Retai kada sąryš su Tannenbergo mušiu yra minimas Lietuvos vardas. Lietuviai laikomi slavais. Mūsų pareiga yra atitaisyti mums mėginamą padaryti žalą ir neleisti bent mūsų istorijoje Ludendorffo „Tannenbergu“ užimti Vytauto Didžiojo Tannenberga, kuri, kad būtų galima atskirti vieną nuo kito, mūsų istorikai seniai kapituliuodami, vadina „Zalgiriu“. Nors tai nėra klaida, bet tas pakeitimas sumažina mūsų praeities laimėjimą, kuris tikrai pakeitė istorijos eiga centriniėje Europoje. Kas kita atsitiko su vokiečių laimėjimu: jų „Tannenbergas“ niekuo nepakeitė 1-ojo pasaulinio karo rezultatų.

— Fašizmo laikais žmonės sąkydavo: „Tarp sovietų ir fašistų tėra toks skirtumas — jei turi penkias karves, sovietai paėmė keturias ir paliks vieną; fašistai gi paliks visas karves, bet ateis ir melš visas“. Prisibijau, kad rytų galėsimės panašiai sąkyti: „Sov. Sąjungos komunistai atims beveik visą jūsų laisvę, bet Italijos komunistai žadė palikti ją nepaliesdami. Tikrovėje betgi taip nėra“.

Pop. Jonas Paulius I

KANADOS ŽINIOS

Blind Rover, Ont.

KUNIGYSTES 40 METŲ SUKAKTIS

Kun. Augustinas Sabas iškilmingai atšventė savo 40 metų kunigystės sukaktį. Gimė 1913 m. gruodžio 16 d. Papiškų kaime, Gelgaudiškio valsčiuje, Kaime. Parapijoje, Šakių apskrityje iš pasiturinčių ūkininkų šeimos. Pradžios mokyklą baigė Šimkaičiuose, Raseinių apskr., kur mokytojavu vyriausiasis brolis Juozas. Iš čia įstojo į Jurbarko „Saulės“ gimnaziją, kur baigęs keturias klases, 1928 m. rudenį išvyko į Italijos Perosa Argentina lietuvių salesiečių gimnaziją.

Vėliau išvyko į Oxfordą, Angliją, kur baigė filosofijos institutą ir po to liko trejus metus mokytojauti Londone. Vėliau grįžo į Italiją ir Torine baigė keturių metų teologijos akademiją. 1940 metais buvo išvėntintas Marijos Krikščionių Pagalbos bazilikos kunigu. Į Lietuvą primcijoms jau negalėjo grįžti, nes ten šeiminių karo rusai komunistai. Nuo 1941 metų gyveno Portugalijoje, daugiausia Lisabonoje ir keletą metų Estoril gražioji vasarvietėje. Iš čia atvyko į JAV, Cedar Lake prie Chicago.

1968 m. atvyko į Kanadą. Porą metų dirbo New Brunswick provincijoje, paskiau persikėlė į Ontarią. Čia Sault Ste. Marie vyskupijoje ir apsisistoję. Viennerius metus buvo S. Marie Precious Blood parapijos vikaru, bet greitai gavo klebono vietą Manitowadage naujame kasyklų mieste, gražioji vietoje, bet toli šiaurėje. Čia išgyveno šešerius metus ir

Kun. Augustinas Sabas

per tą laiką, kaip gabus administratorius, išmokėjo visas parapijos skolas. Tada vyskupas jį paskyrė į pietinę vyskupijos dalį prie Huron ežero, kur per porą metų taip pat išmokėjo visas parapijos skolas. Čia greičiausiai pasiliks, kol išeis į pensiją. Čia turi naują gražią bažnytelę ir kleboniją ant pat ežero kranto ir gyvena tarytum kurorte, kur auga daug uogų ir vaisiažolių. Mokėdamas daug kalbų dažnai nuvažiuoja į S. Marie ir Elliot Lake atlaikyti portugalams pamaldų.

Dažnai yra pravedęs susikauptą gavenioj Sudburio ir Sault Ste Marie lietuviams. Būdamas kuklaus būdo norėjo tyliai praleisti tą sukaktį. Buvo pasikvietęs tik brolį kun. Antaną ir dar porą prietelių. Tačiau tie du prieteliai per iškilmingus pietus restorane atvežė gėlių ir restorano šeimninkė, tai sužinojusi, padė jo tortą ir išdavė paslaptį. Sekantį sekmadienį visa parapija suruošė jam šaunias pagerbtuves ir įteikė gražų vertingų dovanų. Ilgiausiu metu, Dievo palaimos ir sulaukti aukštinio jubilėjaus.

K. A. S.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA
SOL, DANOS STANKAITYTĖS
(Idainuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru.
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Apylinkė 72-os ir Whipple.
Labai svarus 2-ju miegamų mūrinis namas. Daug priedų. \$52,000.
Skambinti — 925-9254

NAUJA VIETA

Susitarti telefonu

Valdis Real Estate

2644 W. 69th Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

SAVENINKAS PARDUODA 2-ju butų (po 3 didelius miegamus) namą. 1 blokas nuo Sv. Kryžiaus ligoninės. \$77,000.00. Skambinti — 434-0167.

MARQUETTE PARKE
parduodamas 1½ aukšto mūr. namas arti 71-os. Arti parko
Skambinti — 436-1096

5 Kambarių „ranch“ stiliaus namas.

3 miegamieji, 2 vonios. Kilimai visuose kambariuose. Įrengtas rūsys. 2 maži mūr. garažai, šoninis įvažiavimas. Pietvakarių miesto dalis.
Skambinti 582-8274

Mūrinis. 26 metų. 1½ aukšto. 5 kambariai žemai ir aukštesniam 3-ju kambarių butelis pastogėje. Tinka giminingai šeimai. Namas arti 72-os ir California. Palikimas, Geras. Nebrangus.

BROKERIS P. ZUMBAKIS

Tel. — 778-6816

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras bižnis. Lengvos pirkimo sąlygos.
2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 439-5568

NEIGHBORHOOD
U.S.A.
We'll help you make the right move

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

K. A. S.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI LIETUVŲ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4050 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas blokai. Sinkos vamzdžių išvalomi elektra. Į automatą galit kviesti lietuviškai palikti pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Tel. — WA 5-8063

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

SIUNTINIAI LIETUVŲ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

VYRAI IR MOTERYS

REAL ESTATE SALES

Small but expanding firm looking for enthusiastic and energetic sales persons who are also looking for potential growth in their careers. Offering liberal commissions, training and educational programs.
Phone for interview 755-1010

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM kambarys tvarkingam vidutinio amžiaus vyriui. Galima naudotis visais patogumais.
Skambinti — 581-0698

DEMESIO

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į „Draugo“ administraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

„Draugo“ adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

SEIMOS MALDOS

I Afganistaną atvyksta ne tik Sovietų kariniai daliniai, bet ir vis daugiau civilių tarnautojų, kurie čia dirba "patarėjais"

KAS TELKIA DUOMENIS APIE SOVIETIŠKĄ GENOCIDĄ

J. DAINAUSKAS

Atsitiktinai viename knygyne Chicagoje pateko į rankas knyga „Report from the Beria Reserve, the protest writings of Valentyn Moroz, edited and translated by John Kolaszky“, išleista 1974 m. Cataract Press leidyklos, London, Toronto.

Tai rinkinys raštų, kalėjimuose ar laisvėje parašytų ukrainiečių disidentų istoriko V. Moroz'o ir slapta išgabentų į Vakarų. To rinkinio pirmasis rašinys (1-51 p.) ir yra užvardintas: „Reportas iš Berijos rezervato“. Jis yra adresuotas Ukrainos Social. Sovietų respublikos deputatams ir V. Moroz'o 1967 m. slapta išsiųstas iš koncentracijos stovyklos Mordovijoje. Tas rašinys pradeda šitaip: „Medžioklė pasibaigė. Pabėgėlis išėjo iš krūmų. Pasiduodu, nešaudykite! Nesu ginkluotas“. Persekiotojas artinasi vis arčiau. Beveik paliesdamas bėglį, jis pasuko veik mechanikšiai automatinį šautuvą ir paleido tris kulkas į gyvą taikinį. Pasigirdo dar pora šūvių: du kiti bėgliai, kurie taip pat pasidavė, buvo nušauti. Kūnai buvo ištempti į kėlią. Policijos šunys laizė kraują. Kaip visuomet, aukos buvo atgabentos į stovyklą ir numestos ant žemės prie vartų įspėjimui kitiems. Staiga du kaliniai sujudėjo, jie dar buvo gyvi. Dabar juos nušauti nebuvo lengva, per daug buvo aplinkui žmonių.

Tai nėra kokios nors šnipinėjimo apysakos pradžia. Taip pat tai nėra pasakojimas apie bėglį iš Buchenwald'o ar Kolyms (Kolyma, upė ir rajonas šiauriniame Sibire, kur yra labai daug Sovietų koncentracijos stovyklų). Tai įvyko 1956 m. rugsėjo mėn. po 20-jo kongreso, kuris, pasmerkęs asmenybės kultą, ir Stalino nukaltimų kritika vyko pilnoje eigoje. Viskas, kaip čia buvo parašyta, gali būti patikrinta pas Algį Petrusėvičų, kurį galima rasti stovykloje Nr. 11, Mordovijoje. Jis išliko gyvas. Du kiti — Lorentas ir Juras — mirė. Tokie įvykiai vyksta kasdien.

Zalieji Mordovijos laukai (Mordovija, autonominė Sovietų Socialistinė respublika, esanti į pietryčius nuo Maskvos), tęsiasi siaura juosta iš vakarų į rytus. Šiauriniame kampe yra Mordovijos valstybinis rezervatas. Ten veikia įstatymai, griežtai draudžiama medžioti. Bet ten yra ir kitas rezervatas, nepažymėtas ant žemėlapių, kuriame apskritus metus leidžiama medžioti — medžioti žmones. Tai Mordovijos politinės stovyklos — spygliuotų vielų, policijos šunų ir žmonių medžioklės kraštas. Kaip atlyginimas už pagautąjį bėglį duodamas maišas miltų. Viskas vyksta paprasčiausiai Aldanų stovyklose (Aldanų kalvos yra šiauriniame Sibire, Jakutų autonominėje Soc. Sov. respublikoje): jakutas atgabena aukos galvą ir gauna parako, druskos ir degtinės, panašiai kaip dajakų gentyje Borneo saloje, išskyrus gal tik tai, kad jakutas galvą atgabena ne genties vadovui, pasipuošusiam žmonijai.

dantų vėrinui, o majorui ar kapitoniui, kuris ima universitetinius korespondencinius kursus ir skaito paskaitas apie teisingumą. Tokia tradicija Mordovijoje turinti būti atmeta: Maskva per arti...

Trys lietuviai mirė nušauti be jokio mirties nuosprendžio. Pagal Baudžiamojo statuto 183 str. pabėgimas yra baudžiamas trejais metais kalėjimo. Lietuvos TSR (pagal konstituciją, suvereninės valstybės) teismas suteikęs teisę KGB laikyti kalinius izoliacijoje — daugiau nieko... Mano draugai ir aš esame pasmerkti už „propagandą, siekiančią Ukrainą atskirti nuo TSRS“. Tuo tarpu 17 straipsnis TSRS konstitucijos aiškiai kalba apie teisę kiekvienai respublikai išstoti iš TSRS. Kiekvienos tautos teisė atsiskirti yra nustatyta asmens socialinių ir politinių teisių fakto, kuris buvo priimtas Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos 21-je sesijoje. Kai (vienas tardomas ukrainietis) paklausė (KGB) kapitono, L'vivo YGB tardytojo: „Tai kokiame tikslu mes turim tai 17-ji straipsnį, kuris suteikia teisę kiekvienai respublikai išstoti iš TSRS, anas atsakė „Tai tik užsieniu“... Kai mus krato, reguliariai konfiskuoja „Žmogaus teisių deklaraciją“. I mano reikalamą pažinti deklaraciją, atsakė: „Deklaracija yra uždrausta“. Per „politinio lavinimo pamokas kaliniai kartą užvedė diskusijas su vyriausiuoju leitenantu (Stovykloje Nr. 11) apie deklaraciją. I tai pastarasis atsakė pikti: „Žinokite, tai tik juodiesiems“... Ne-

byloje?

Mūsų brangus vyras, tėvas ir senelis A. + A. DR. KAROLIS AVIZIENIS

mirė 1980 m. gegužės 27 dieną, palaidotas gegužės 31 dieną Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Reikiame gilią padėką visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą šermenyse ir laidotuose, pareikšusius užuojautą žodžiu ar raštu, už Šv. Mišių aukas, gėles, aukas Lietuvių Fondui, už šventas maldas ir rožinius už mirusiojo sielą.

Mūsų gili padėka kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, už gedulingą pamaldų atlikimą Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, už turiningą pamokslą, už palydėjimą į kapines. Tarsiems žodį atsisveikinimo metu, primenant velionės nueltą kelią.

Už atsisveikinimo kalbas dėkojame dr. L. Kriaučiūnui, L. Smulskičiui, K. Girvilai. Ramovėnų atstovui dėkojame už kalbą ir įteiktą vėliavą, skirtą ilgam velionės atminimui.

A. a. Karolio draugams už karsto nešimą. Dėkojame Lietuvių Operos vyrų chorui ir solistams M. ir V. Momkams už giesmes bažnyčioje, Jonui Prunskui už nekrologą „Drauge“.

Dar kartą visos šeimos vardu — ačiū visiems. Išėkis ramybėje.

Nuolatinis SEIMA

A. + A.

STEFANIJAI PEŠKAITIENĖ

mirus, jos vyrui POVILUI, sūnui STASIUI, dukrai VANDAI ir jų ŠEIMOMS reikiame užuojautą ir kartu liūdime.

Natalija ir Stasys Rauskaičiai
Agota ir Vytautas Labanauskai
Regina ir Mindaugas Labanauskai
su šeima

A. A. KUN. PETRĄ AZUBALĮ AMŽINYBEN PALLYDEJUS

Liepos 12 d. 9:30 val. vakare, širdies priepuolio ištiktas, bevežant į ligoninę, staiga mirė Lietuvos Kankinių lietuvių parapijos Mississaugoje, Ont., klebonas a. a. kun. Petras Azubalis.

Kun. Petras Azubalis gimė 1918 m. vasario 10 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo išvakarėse Mielsių kaime, Papilio valsč., Biržų apskr., Jono ir Emilijos Balčiūnaitės šeimoje.

Būdamas jauniausias šeimoj, dar tik penkerius metus turėdamas, Petrelis pradėjo piemenauti tėvų ūkyje. Pradžios mokyklą baigė Mielsiūose, gimnaziją — Biržuose, o kunigų seminariją ir teologijos fakultetą — Kaune ir Prahoje. Kunigų įšventintas 1942 m. gruodžio 19 d. Prahoje, kartu su kunigu (vėliau vyskupu) a. a. Pr. Braziu. Primitas, kurios buvo gana kuklios, atšventė pas seselės boromėjietės Jihlava mieste, Čekoslovakijoje.

Kun. P. Azubalis kurį laiką gilinio teologines žinias Prahos Karolio universitete, o vėliau su kun. Aranausku, S. J., buvo nacių internuoti Zasmuky miestelyje. Kai pasibaigus, kun. P. Azubalis išvyko per Vokietiją į Liuksemburgą kunigaikštiją, kur išbuvo viešnuolyno kapelionu Schengens miestelyje iki išvykimo į Kanadą.

1947 m. rudenį, gavęs pakvietimą iš Toronto kardinolo, kun. P. Azubalis atvyko į Kanadą ir pradėjo būti paskirtas Šv. Jokūbo parapijos vikaru, o 1948 m. liepos 1 d. perėmė Šv. Jono Krikštyto lietuvių parapijos klebono pareigas. Per tą daugiau puskaip metų klebonavimo laikotarpį kun. P. Azubalis atliko

laimingą ir visuomenę, kurioje filosofinės problemos sprendžiamos baudžiamųjų organų, už spygliuotų vielų.

Rašinyje daugybė faktų, datų apie KGB pareigūnų sauvale, apie rusiškąjį šovinizmą, siaučiantį Ukrainoje.

Cia savaime kyla klausimas, ar kokie nors mūsų „veiksniai“ išsiviję žino ką nors apie tuos tris lietuvius, apie Lorento ir Juro žuvimą, Algio Petrusėvičiaus praeitį Golgotos kelią. O juk tai tik atsitiktinės žinios apie tris lietuvius. Panašių tragedijų, palietusių lietuvių, gal buvo tūkstančiai. Kas duomenis apie tai sutelkia, kad jie galėtų būti panaudoti Sovietų „nuernbergo“ byloje?

A. a. kun. Petras Azubalis

daug ir didelių darbų. 1953 m. pertvarkė, restauravo, padidino ir pagrindinai pakeitė Šv. Jono šventovės pastatą. 1955 m. Springhurst pastatydino Gerojo Ganytojo stovyklavietę — tris pastatus, vasarnamį, stovyklinius namus ir salę, kuri buvo ir tebėra naudojama ir pamaldoms. Taip pat įrengė ir sporto aikštę jauniui. 1957 m. kun. P. Azubalis pastangomis buvo pastatytas klebonijos priestatas „Tėviškės Žiburiams“. 1960 m. įsteigtos lietuviškos kapinės, kuriose kartu su KLB Toronto apyl. v-ba buvo pastatyta amfiteatrinė koplyčia ir Lietuvos laisvės paminklas.

Savų kapinių įsigijimas buvo didelis kun. P. Azubalis sumanymo ir administracinių gabumų įrodymas. Etninėms grupėms nelengvas tai uždavinys, nes reikėjo nugalėti sunkumus ne tik vykspijos kurioje, bet ir pasaulietinės valdžios įstaigose. Dabar lietuvių kapinėse Mississaugoje jau yra palaidota daugiau kaip tūkstantis lietuvių. Vėliau ir visa parapija buvo perkelta į Mississaugą. Ten įsteigta Anapilio sodyba su milžiniška sale, erdviomis patalpomis „Tėviškės Žiburiams“, pastatyta klebonija ir Lietuvos Kankinių šventovė, kurios pašventinimas vyko 1978 m.

gegužės 14 d.

Kun. P. Azubalis gyvai reikšėsi ir lietuviškoje veikloje. Jis buvo vienas iš iniciatorių Toronto lietuvių šeštadieninės mokyklos (pradžios mokykla net klebonijos patalpoje tenkinosi). Jis labai aktyviai rūpinosi žmonių pilietybės, pensijų, šalpos ir kt. reikalais. Dažnai beldėsi į kanadiečių duris ieškodamas pagalbos savo tautiečiams. Jis buvo nuosirdžiai įsijungęs į Lietuvių Bnės veiklą. Visur ėjo ir gelbėjo apylinkę, kur jo pagalba buvo reikalinga. Su krikščioniška dvasia ir lietuviška meile tarnavo žmonėms, stengdamasis būti visiems ir viskuo.

Jau keleri metai Azubalių šeima mažėjo lyg sutartinai — kasmet po vieną asmenį. 1977 m. Toronte mirė klebono vyr brolis Stasys. 1978 m. — Lietuvoje mirė jo sesuo, motinos bendravardė Emilija. 1979 metais — Toronte mirė klebono taip mylėta beveik šimtmetė jo motinėle, eidama 97-tuosius amžiaus metus, Emilija Azubalienė, o 1980 m. negrįžtamai iškeliaivo ir pats kun. Petras Azubalis.

Toronte dar tebegyvena kunigo vyr. brolis Jonas Azubalis su šeima ir a. a. Stasio šeimos nariai. Jiems ir reikiama šia proga nuosirdi užuojauta.

Pranys Alšėnas

LAISKAI "DRAUGUI"

PATIKSLINIMAS

Š. m. liepos mėn. 8 ir 9 d. „Drauge“ spausdintame str. „Kėlionės į mirtį“ pavardžių sąrašą klaidingai atspausdintos šios pavardės:

Bejeckas Povilas, turi būti: Beleckas Povilas;
Ožinas Simas, turi būti: Ozūras Simas;
Stanišauskas Jokūbas, turi būti: Stanišauskis Jokūbas.

Kad tos klaidos ateičiau neklaidintų, gal gerb. Redakcija sutiktų jas atitaisyti.

Su pagarba

L. Kerulis

ZUZANA IGNATAVIČIŪTĖ - GIRŽAITIENĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė liepos 18 d., 1980 m., suaugusi senatvės.

Velionė gimusi Lietuvoje Jurbarko rajone, Ervilko parapijoje, Zūkaičių kaime.

Paliko liūdnusius dvi dukteris, Loreta ir Sesele Jean, Kazimierę, sūnų Zenoną, marčią Angeliną ir dvi anūkes Carol ir Nancy, ir sesers dukteris, Silviją ir Kristinę. Paliko Lietuvoje brolio sūnų Joną Ignatavičių su šeima, irgi daugiau giminių ir pažįstamų.

Priklausė prie sekantių draugijų: Apaštalystės Maldos, Gyvojo ir Amžino Rotanciaus, Švento Sakramento, ir Seselių Kazimieriečių 8-to skyriaus.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans kopl., 6845 S. Western Ave. Laidotuvs įvyks antradienį, liepos 22 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Queen of the Universe bažnyčią, kurioje bus atliktos gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti ir atsisveikinti paskutinį kartą su velione.

Paliekame liūdnintys: Dukterys, sūnus su šeima ir kiti giminės.

Laidot. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans, tel. 737-8600.

A. + A.

IDAI BUDGINIENĖ - SINKYTE

mirus,

broli EMILIJŲ ir jo žmoną JULIJĄ SINKIUS didelio liūdesio valandoje giliai užjaučia

Juozė Daumantė Šaulių Kuopos Valdyba

TEATRINIO VARGO KELIAIS

Juozė Kaributas

Memorai. 50 metų teatrinio darbo sukačiai paminti, 192 pusl. Spaudė Salesiečių spaustuve Romoje 1977 m. Kie-tais viršeliais. Kaina su paštutu \$10.30. Užsakymus siųsti —

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DRAUGAS, pirmadienis, 1980 m. liepos mėn. 21 d.

5

PADĖKA

Mylimas tėvelis ir senelis

A. + A.

POVILAS KESIŪNAS

mirė 1980 m. liepos 4 d. Buvo palaidotas 1980 m. liepos 8 d.

Dėkojame kun. Kireliui už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką bažnyčioje ir maldą kapinėse.

Dėkojame visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems už šv. Mišių aukas, gėles, lankymą koplyčioje, už pareikštas užuojautas žodžiu, laiškais ir per spaudą.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui p. Bieliūnui.

Nuliūdę lieka: Duktė ir Anūkas.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. Republic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× "Draugo" gegužinės liepos 27 d. nebus. Dėl techninių sunkumų ir nepalankių oro sąlygų, gegužinė nukeliama vėlesniam laikui.

× Kun. Juozas Dambraskas, MIC, Marijonų vienuolijos provinciolas, liepos 20 d. išvyko į Washingtoną, D. C., kur įvairiais vienuolijos reikalais turės svarbių posėdžių. Manoma, kad už savaitės grįš atgal į Chicago.

× Vytautas Kutkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, pereitą savaitę buvo iš Detroito atvykęs į Chicago ir kartu su kitais Bendruomenės pareigūnais aptarė švietimo reikalus švietimo tarybos pirmininkui J. Kavaliūnui išvykstant į Vokietiją, kur jis bus Vasario 16 gimnazijos direktorius.

× Eglės Rūkstelytės - Sundstrom rečitalis bus rugpjūčio 24 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Amerikos Muzikos konservatorijos salėje, ketvirtame aukšte, 116 So. Michigan Ave., miesto centre. Kvietiami rečitalyje dalyvauti lietuviai, nes tai nauja meno pajėga. (Anksčiau skelbtoje žinioje buvo korektūros klaida datoje).

× Antanas Brokevičius, daugelio lietuviškų organizacijų narys, yra paguldytas Loyolos universiteto ligoninėje, kamb. 2368, Iova 1, tel. 531-4064. Lankyti galima nuo 11 val. ryto iki 8 val. vak.

× Rašyt. Andrius ir O. Mironai (Norimas), mūsų bendradarbis, aplankęs Angliją, Prancūziją, Monte Carol ir kitus kraštus, jau grįžo namo į Californiją. Iš čia jie atsiuntė sveikinimus "Draugo" redakcijai, džiaugdamiesi matytais kultūriniais praeities laimėjimais, bet ir grįžimu namo, nes iš tokios ilgos kelionės parsivežė nuovargę ir kojos ligą.

× Vytautas Kutkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, yra pakviestas liepos 29 d. 8:30 val. ryto į Baltuosius rūmus Washingtone, kur vyks svarbus pasitarimas JAV-bių užsienio politikos klausimais. Pasitarime dalyvaus JAV prezidentas Jimmy Carter, Valstybės departamento sekretorius Edmund Muskie ir kiti atsakingi pareigūnai. Bus tariamasi Helsinkio konferencijos Baigiamąjo akto ir Madrido konferencijos reikais.

× Donatas Šukells, New Buffalo, Mich., auکوjo 10 dolerių. Esame jam dėkingi.

× Aukų po 3 dol. atsiuntė: A. Ivanauskas, J. Juška, Edm. Binkis, Juozas Grabys, Dovydas J. Pleškys; po 2 dol. — Juozas Bulota, Jonas Kalvėnas, P. Žičkus, A. Atkočaitis, Motiejus Trainauskas, Vincas Rastenis, Antanas Jurekštas. Visiems dėkojame.

× Už A. A. Jurgio Breivės vėle, dviejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos liepos 23 d., 7 val. 30 min. ryto, šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero. Artimieji prašomi pasimelsti.

Emilija Talūnėvičienė ir sūnus Liūdas Talūnėvičius (pr.)

Skubiai reikalinga lietuviškai ir angliskai kalbantį raštinės darbu tarnautoja mokanti rašyti mašinėlė ir susipažinusi su sąskaitų. Geros sąlygos. Skambinti darbo valandomis "Draugui", tel. 585-9500. Prašyti reikalingą vedėją.

× Iš Rake stovyklaujančio Aušros Vartų tunto "Rūpintojėlio" stovyklos "Draugo" redakcija yra gavusi nuosirdžius sveikinimus su stovyklaujančių parašais. Pirmiausia pasirašo stovyklos vadovė S. Aurelija Vaičiulienė.

× Kazys Nastonas, Marquette Parko gyventojas, keturias savaites išgulėjo šv. Kryžiaus ligoninėje dr. V. Tumasonio prižiūrimas ir gydomas po širdies sutrikimo. Sustiprėjęs jis jau grįžo pas žmoną Olgą namo ir labai dėkingas yra dr. V. Tumasoniui, jį lankiusiems ligos metu ar teikusiems kitokią pagalbą.

× Kun. Kostantinas Gulbinas iš Vokietijos pirmasis prisuntė auką Kražių monografijai. Būtų gražu, kad ir visi kiti atsilieptų į laiškus, kuriais buvo kreiptasi prašant monografijai išleisti aukų.

× Stasys Dimgaila, Hot Springs, Ark., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Maloniai dėkojame.

× Aloyzas Pečiulis, Los Angeles, išreiškė pasitenkinimą dienraščiu ir prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

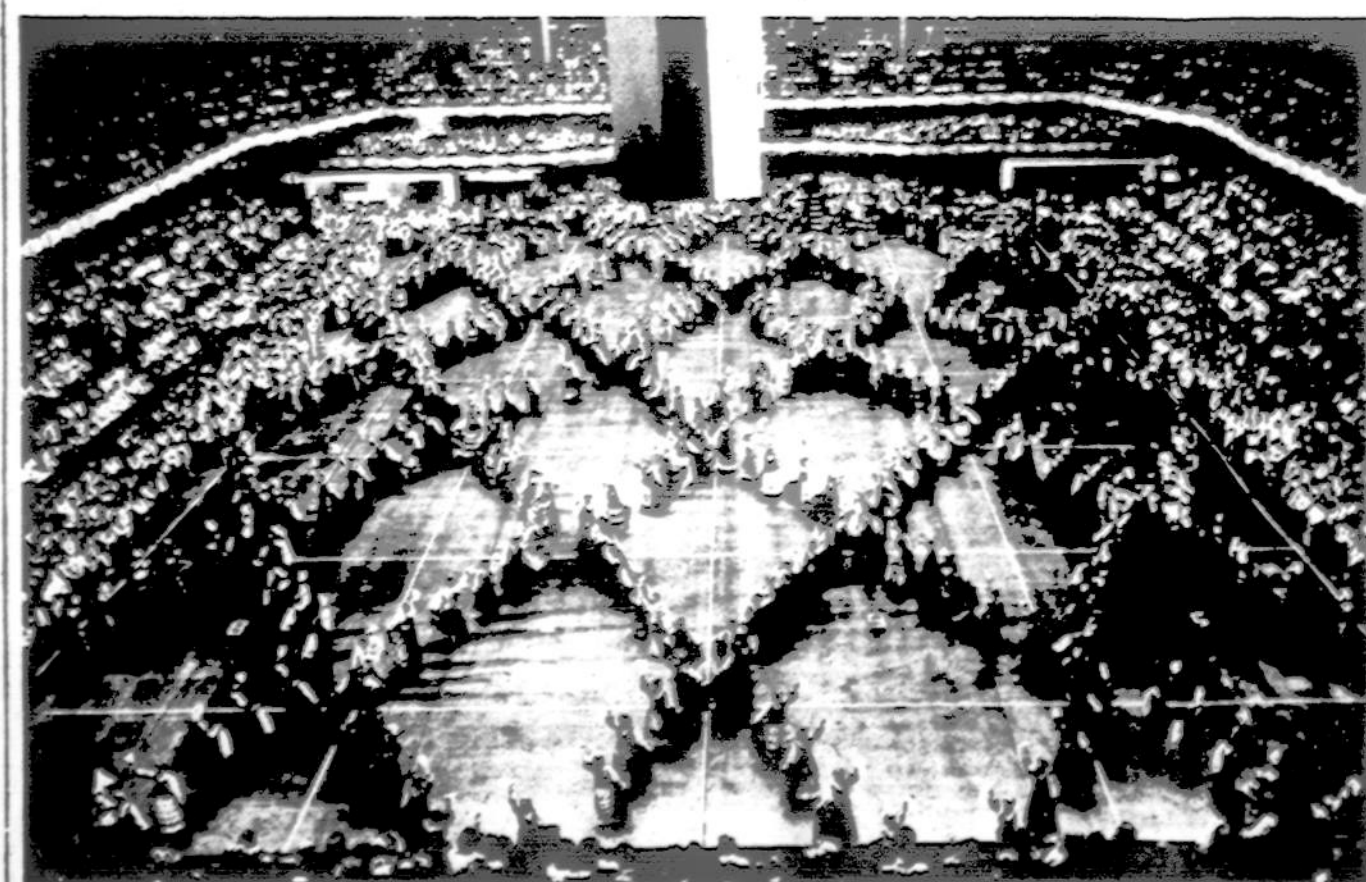
× Juozas Mikalauskas, omahiskis, atsiuntė malonų laišką, atnaujino prenumeratą ir auکوjo 9 dolerius. Ačiū.

× A. Radzivanienė, Richmond, N. Y., dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavo me jos atsiųstą 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Pranas Gaizutis, Oakville, Conn., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

UZ ZMOGAUS TEISES

Šeši Romoje gyvenę Rytų Europos kraštų intelektualai, jų tarpe lietuvis prelatas Vincas Mincevičius, pasiuntė italų spaudai pareiškimą, kuriuo kviečia visuomenę susirūpinti rusų žmogaus teisių gynėjo filosofo Igo Ogourtsovo išlaisvinimu. Igoris Ogourtsovas yra įteigęs Sovietų Sąjungoje vadinamąjį krikščionių socialinį sąjūdį kovai už tautos išlaisvinimą. Už veiklą šiame sąjūdyje prieš 13 metų jis buvo sovietų suimtas ir dabar tebėra kalinamas privertiamųjų darbų lageryje. Pareiškimą jo išlaisvinimo klausimu, be lietuvių prelatu Vinco Mincevičiaus, pasirašė taip pat čekoslovakas mokslininkas Sklicky, rumūnas rašytojas Cernegura, rusas filosofas ir buvęs sąžinės belaisvis Evgeny Vaghin ir du žurnalistai — vengras Geza ir lenkas Morawski. Žinią apie Rytų Europos intelektualų pareiškimą Ogourtsovo klausimu paskelbė Vatikano dienraštis L'Osservatore Romano.

Saulius Cyvas, Etninių grupių tarnybos administracijos pareigūnas, kalbasi su televizijos 9 kanalo atstovu Larry Roderick Lietuvių dienose Chicagoje.

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— A. a. Elena Žižniauskienė (Cerniauskaitė) mirė Clevelande liepos 11 d. Velionė buvo gimusi 1895 m. Kaune. Petrapilyje baigė gimnaziją, vėliau Lietuvos universitete studijavo literatūrą ir kalbas. Nepriklausomoje Lietuvoje mokytojavo 18 metų, vokiečių okupacijos metais dirbo Radviliškio gimnazijoje. Clevelande reikėsi visuomeniniame gyvenime, priklausė Rašto klubui. Išaugino dvi dukras — Aureliją Balaišaitienę ir Miltą Nasvytienę. Lietuvoje liko dvi seserys. Palaidota Visų Sielų kapinėse, po gedulingų pamaldų DMNP parapijos bažnyčioje.

KANADOJE

— Eleonora Bakaitienė gavo verslo administracijos magistrės laipsnį Western un-te Londone, Ont. Anksčiau ji yra baigusi teisės mokslus McGill un-te Montrealyje.

— Algis Bakaitis, Marytės ir Zenono Bakaičių sūnus, gavo verslo administracijos magistro laipsnį Western un-te Londone, Ont. Anksčiau jis gyveno Montrealyje ir baigė chemiją Lojolos un-te. Numato su savo žmona Eleonora apsigyventi Toronte.

— Skautų stovykla rengiama pirmąją rugpjūčio savaitę Baltijos stovyklavietėje. Kreiptis į Rimą Piečaitį arba Almą Drešerienę. Būrelis skautų sutvarkė stovyklavietę ir paruošė būsimai stovyklai.

— "Gintaro" ansamblis sėkmingai dalyvavo tautinių šokių šventėje — vieni kaip šokėjai, kiti — kaip liaudies instrumentų orkestro nariai. Su šokėjais dalyvavo ir keliolika palydovų,

kurie gėrėjosi gražiai pavykusia tautinių šokių švente.

— Buvusi Lietuvos operos solistė E. Kardelienė buvo susirgusi ir kurį laiką gydyti Verduno ligoninėje. Dabar jau grįžo į namus ir sveiksta.

— Kun. dr. F. Jucevičius, apkeliajęs Tolumuosius Rytus, grįžo į Montreali. Taip pat grįžo kun. St. Kulbis, SJ, pavadavęs Britanijos, Londone, lietuvių parapijos kleboną.

— Toronte surengtoje Laisvės Olimpiadoje rungtis per 300 atletų įvairiose sporto šakose. Olimpiados atidaryme dalyvavo apie 700 žiūrovų, o uždaryme (sekmadienį) — apie 1000. Rungtinių laimėtojai gavo aukso, sidabro ir bronzos medalius. Vertinant atskirų tautybių sportininkų medalius taškais, susidaro tokia eilė: lietuviai 148, latviai 143, ukrainiečiai 147, estai 16, armėnai 0. Lietuviai pirmąsias vietas bei aukso medalius iškovojo tinklinyje, krepšinyje ir 200 bei 400 metrų bėgime. Šie rezultatai jau buvo žinomi ir Chicagoj liepos 6 d. vakare. Jie buvo paskelbti baigiamame tautinių šokių šventės pokilyje. Laisvės Olimpiados rengėjai yra patenkinti pirmo tokio pobūdžio renginiu ir numato jį rengti kasmet. Didžioji Toronto spauda savo sporto skyriuose nemažai rašė apie olimpiadą.

— A. a. Sofija Balsienė-Butkevičienė (Adomavičiūtė) palaidota lietuvių kapinėse š. m. liepos 2 d. Ji reikėsi katalikų moterų ir akademikų veikloje, o pastaraisiais metais — Lietuvių Tautodailės Instituto. Pastarojo vardu su velione atsišveikino dail. A. Tamociaitienė.

— "Dainos" grupės susirinkimas, paskutinis prieš vasaros atostogas, įvyko pas vicepirm. L. Novogrodskienę. Pirm. K. Butienė papasakojo savo įspūdžius iš KLB Toronto apylinkės valdybos posėdžių ir iš Vasario 16 išvakarės surengto priėmimo svečiams. Perskaityti laiškeliai, gauti iš senelių V. Vokietijoje bei kitų menkos sveikatos asmenų. Seniau jie buvo veiklūs žmonės, o dabar jau nori poilsio. Tarp jų yra ir žymusis medžio drožinėtojas Stasys Motūzas, taip pat pageidaujantis netrukdomo poilsio. Dažnai ateina žinia, kad vienas ar kitas "Dainos" globotinis jau atsiveikino su šiuo pasauliu, bet netruksta ir tokių, kurie su dėkingumu nori nebūti užmiršti ir ateityje.

OKUP. LIETUVOJE

— Jonas Užupis, kilęs iš Vidgirių k., Griškabūdžio par., Šakių apskr., iškentėjęs Sibiro tremtį ir Krasnojarske palaidojęs savo žmoną, mirė š. m. balandžio 24 d. Pastaroju metu velionis gyveno pas sūnų Marijampolėje, ten ir palaidotas. Jis buvo iš garsios Užupių šeimos, kuri buvo kilusi iš švediškių, išsišakojusių į Pavėsių, Šunkarių ir Riogliškių kaimų šeimas. Velionis buvo pavyzdingas ūkininkas ir geras žmogus, todėl bolševikų ilgai kankintas ir persekiojamas.

— Algirdo Sabaliausko, žinomo lituanisto, veiklas "Žodžiai atgyja", 229 puslapių, išleistas Vilniuje antrąją laidą.

— Švedijos generalinė konsulinė Leningrade Č. Ruseström, lydimą konsulato pareigūno P. Berkelio, birželio 23-25 dienomis lankėsi Vilniuje ir buvo oficialių Maskvos statytų valdininkų priimta.

— Krakėse buvo atšvęsta pirmosios mokyklos 400 metų sukaktis. Šia proga Krakų parke buvo atidengtas paminklas kan. Mikalojui Daukšai.

— Į Estijos pavergimo 40 metų sukakties minėjimo iškilmes sovietinė Lietuva buvo nusitūsi savo oficialią delegaciją, kurią sudarė J. Maniūsis, V. Mikučiauskas ir A. Narbutaitė.

— Siūloma įsteigti Dubysos draustinį Ariogalos apylinkėse, kuriuo galėtų naudotis Raseinių ir Ariogalos miestų poilsiautojai. Į Dubysą įteka 38 intakai, kurie atneša lietaus ir tirpamo vandenį.

— Vytautas Jurkūnas, dailininkas, atšventė savo 70 metų amžiaus sukaktį.

— Studentai vasaros metu prievartaujami dirbti sunkius darbus Mažeikių naftos rafinerijos, Ignalinos atominės elektrinės ir kitose statybose, o taip pat kolchozuose bei sovchozuose.

CHICAGOS ŽINIOS

PARODA GATVĖSE

Vadinama Gold Coast meno paroda Rush gatvėje tarp Cedar ir Chicago gatvių, Chicagoje, vyks liepos 25-27 d. Bus galima matyti kasdien nuo vidurdienio iki 10 v. v.

JACHTŲ VARŽYBOS

Vadinama Gold Coast meno paroda Rush gatvėje tarp Cedar ir Chicago gatvių, Chicagoje, vyks liepos 25-27 d. Bus galima matyti kasdien nuo vidurdienio iki 10 v. v.

MILIJONAI BE REIKALO

Chicago regionalinio susisiekimo vadovybė atkreipia dėmesį, kad nesąžiningi ir nerūpestingi keleiviai sužaloja autobusų sėdynes, kad jų pataisymams per metus tenka išleisti apie 2 mil. dolerių. Be to, prašo laikytis švaros. Dabar Chicago susisiekimo priemonėse paliekama daug šiukšlių.

YPATINGOS DVYNUKĖS

Chicagoje auga dvynukės Caroline ir Christine Obermaier. Jos yra vadinamos Siamo dvynukėmis, nes jų galvos suaugurios į vieną. Dabar jos 6 mėnesių. Jų tėvas, 35 m., yra policininkas, motina 27 m. Illinois universiteto prof. dr. O. Sugar praveda tyrimus, ar būtų galima jas operuojant perskirti.

MODERNI KOMEDIJA

STEPPENWOLF teatras Chicagoje šiaurėje, 3212 N. Broadway, stato modernią komediją "Quiet Jeanie Green", parašytą Edward Urcen, gyv. Chicagoje. Tai absurdo krypties, daug autorius vaizduotės parodas simbolinis vaidinimas, išryškina nepasitaikymo elegancijos padarinius ir romantinius ryšius.

— Vilniuje paskutinių 27 metų bėgyje gimė 50,000 kūdikių.

— Lietuvos mokslų akademijos sesija įvyko Vilniuje liepos mėnesio pirmomis dienomis. Pranešimai buvo skirti Lietuvos okupacijos 40 metų sukakties paminėjimui. Dabar okup. Lietuvoje veikia 63 Mokslų akademijos mokslinės įstaigos, kurių darba apie 14,000 specialistų, kurie dažniausia atlieka Maskvos nurodytus darbus.

PAS LATVIUS

— Mūnsteryje, Vak. Vokietijoje, atšvęstos latvių gimnazijos tremtyje 35 laidos išleistuvės Absolventai — 13 mergaičių ir 7 berniukai. Latvių parapijos klebonas — tikybos mokytojas atlaikė iškilmingas pamaldas.

Po pamaldų gimnazijos direktorius A. Liepkalns nurodė, kad mokyklos uždavinys yra suteikti išsilavinimą, išvystyti asmenybę ir nukreipti ją tautos dvasia. "Mūsų vienintelė gimnazija tremtyje turi ypatingą uždavinį: palaikyti tautos pasipriešinimą okupantams ir asimiliacijai". Jis kvietė absolventus tautos egzilėje kovoti už laisvą Latviją ir dvasinį Latvijos būdą išsaugoti svetur. Abiturientus sveikino daug latvių organizacijų ir Vak. Vokietijos švietimo atstovai. (t)

TOBULINA KANALIZACIJĄ

Chicago metropolinis sanitarijos distriktas numato išleisti 49 mil. paskolos bonų. Visų pirma lėšos bus panaudotos patobulinti srutų pašalinimo įtaisus Fulton apskrityje. Už 4 mil. dol. bus įrengtas naujas įtaisų srutų šalinimui pačiame Chicago mieste.

GRASO STREIKU

Chicago miesto mokytojai skelbia, kad rudenį jie gali streikuoti, jei švietimo taryba nesiims siaurinti mokyklų biudžeto ir mažinti tarnautojų skaičiaus.

KATALIKŲ MOKYKLOS

Chicago arkivyskupijoje veikia 384 pradžios ir 67 aukštesnės mokyklos, kuriose yra 189,213 mokinių. Kard. Cody paskyrė 4 naujus narius į katalikų švietimo tarybą: inž. J. Pósewick, P. Maloney, kun. T. Wieser ir kun. W. O'Brien.

5 MIL. PARKAMS

Federalinis išdas paskyrė Chicago parkų distriktui 5.25 mil. dolerių. Pinigai bus panaudoti remontams ir statyboms 13-jų parkų. Pats parkų distriktas tiems reikalams sudarė 2.5 mil. dol.

JACHTŲ RUNGTINĖS

Nuo Navy Pier, Chicagoje, liepos 26 d. vidurdienį prasidės jachtų rungtynės į Mackinac salą. Dalyvaus daugiau kaip 250 laivų.

JAUNIŲ OLIMPIADA

Chicago parkų distriktas rugpjūčio 11-12 d. organizacija specialią olimpiadą jauniems sporto mėgėjams, 12-17 m. Atletai bus atrinkti iš apie 40,000 jaunių, dalyvaujančių Chicago parkų atletinėje — sporto programoje.

PERSOVĖ VAŽIUOJANT

Th. Deniar, 24 m., iš Bonnie Peterson, 18 m., buvo peršauti, kai anksti liepos 15 d. važiuavo pro 2500 W. 83 gatvės, Chicagoje. Juos peršovė vyras, važiuojęs automobiliu, kuris vos nesusidūrė. Piktadarys iššokęs iš savo automobilio paleido keletą šūvių ir nuvažiavo. Deniar gydomas šv. Kryžiaus ligoninėje, o Peterson gavo ligoninėje pirmą pagalbą ir paelista namo.

Advokatas

GINTARAS P. ŠEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Seštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

LITHUANIAN NATIONAL COSTUMES

ANTANAS and ANASTASIA TAMOŠAITIS

Published by Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Canada, 1979

Veiklas didelio, liksusinio formato, 258 psl., gausiai iliustruotas nuotraukomis, istoriniais ir šiaip piešiniais, gera daili iliustracinė medžiagos spalvota. Knaga rimta mokslinė studija. Taip pat graži, vertinga dovana bent kokia proga.

Knogos kaina su persiuntimu — \$27.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.56 valetijos mokesčio.